

№ 287.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Ezebiasza B.
Niedz. św. Łazarza B.
Pon. Oczekiw. NMP.
Wt. św. Daryusza.
Śr. św. Teofila.
Czw. św. Tomasza Ap.
Piąt. św. Herona M.

Wschód słońca godz. 8 m. 08
Zachód słońca godz. 3 m. 44
Dług. dnia godz. 7 m. 56
Ubyło dnia godz. 9 m. 09

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

ZAGRANICĄ:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.

Telefona № 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Sobota, dnia 16 grudnia 1911 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEŃ: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1½ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3—4-ej po południu.

The Bio-Express, Zielona 2. Dziś Nad program „Mścicielka” wstrząsający dramat.

Mydło, perfumy, puder i wodę kolońską
ATHENA, jako odpowiedni podarunek na Gwiazdkę

POLECA

Tow. Akc. FRYDERYK PULS

Plac Teatralny 11 W WARSZAWIE Nowy Świat 41

DOSTAĆ MOŻNA WE WSZYSTKICH PERFUMERYACH.

3551

50% oszczędności opalu,
usuwa wilgoć
patent. MULTIPLIKATOR OGRZEWANIA
Dr. W. P. Kłobukowski, inż.-chem., Warszawa, Jerozolimska 71

W czwartek, dnia 21-go grudnia odbędzie się w teatrze „Talia” przedstawienie francuskie

NA DOCHÓD BUDOWY DOMU DLA III OCHRONKI

Odegrana będzie „PAPILLON” komedia w 3-ach aktach Beniére'a. Sprzedaż biletów u W-go Roszkowskiego.

Teatr Popularny
Dziś 8 m. 15 w. „ŻYWY TRUP” Tolstoja w 12-u odsłonach.
Jutro o 5½ p. pol. „W pogoni za wdowieństwem”
Konstantynowska 16. Jutro 8 m. 15 w. „ŻYWY TRUP” Tolstoja w 6-ciu odsłonach

Towarzystwo Akcyjne Warszawskiej Fabryki Mebli Stylowych

Z. SZCZERBINSKI i S-ka

FILJA: Łódź, Nowo-Spacerowa № 27,
dom W-go Schweikerta.

Stała wystawa mebli stylowych od najskromniejszych do najwykwintniejszych.

Stenoceliksir
KREM, PROSZEK

DR. MED. N. CYBULSKIEGO DO ZĘBÓW
PROF. UNIWERS. JAGIELLOŃSKIEGO ŻAŁAĆ WSZĘDZIE

Niezdędne przy racjonalnej higienie jamy ustnej.

4029

PATENTY
na wynalazki itd.
Dr. Maryan Kryzan
INŻYNIER I OBROŃCA PATENTOWY
POZNAŃ WARSZAWA
RYCERSKA 33 NOWOGRODZKA 24
TEL. N° 2650 TEL. N° 18850.

3721

2485

Żądajcie prawdziwej.

Wystrzegać się podrabian.

Znakomity środek odżywczy

KEFIR K. ŻYCKIEGO poleca

apteka W. DANIELECKIEGO.
Łódź, Piotrkowska № 127, tel. 12-93.

4202

Grand Bar - Kawiarnia

Jutro 3895

Flaki i Zraziki a la Grand Bar.

Do Obywateli m. Łodzi

ODEZWA.

Obecna drożyzna produktów spożywczych jak wiadomo dokucza najwięcej biedniejszej ludności miasta.

Za główną przyczynę tego niepożądanego zjawiska należy uważać zbyt małą ilość w mieście placów rynkowych, gdzie koloniści i okoliczni włościanie mogliby sprzedawać artykuły spożywcze.

Zorganizowany w Łodzi Komitet dla walki z drożyzną artykułów spożywczych zwrócił się do odnośnych władz z prośbą o powiększenie w mieście ilości targowych dni oraz o pozwolenie okolicznym włościanom sprzedawania artykułów spożywczych nie tylko na placach rynkowych ale i na ulicach miasta.

Prośba Komitetu została przez władze uwzględniona w ten sposób, że do dnia 1 kwietnia 1912 roku zostały ustanowione w tygodniu

cztery dni targowe w Łodzi, a mianowicie: wtorki, środy, piątki i soboty.

W powyższych dniach wolno jest włościanom i okolicznym kolonistom sprzedawać artykuły spożywcze ze swych wozów na wszystkich placach rynkowych, w godzinach przeznaczonych dla handlu na targach oraz na wszystkich tych ulicach miasta, gdzie niema ruchu tramwajowego, do godziny 10 rano codziennie.

Powyższe zezwolenie władz nastąpiło w celu przyścia z pomocą biedniejszej ludności miasta.

Wiemy z doświadczenia, że najlepsze i najszlachetniejsze dążenia nie mają praktycznego znaczenia, jeżeli nie znajdują poparcia w najszerszych warstwach społecznych i dla tego Komitet zwraca się z gorącą prośbą do wszystkich

obywateli miasta — „pomóżcie dobrej sprawie“.

Komitet załącza prośbę do wszystkich obywateli i właścicieli domów, aby nie odpędzali włościan i kolonistów, którzy stać będą ze swymi wozami przed ich domami, lecz przeciwnie, Komitet prosi o wydanie dyspozycji stróżom domów, aby porządkowali ulicę po odjeździe wozów włościańskich, by władze, które życzyliwie odniosły się do odezwy Komitetu nie miały do tegoż żadnych pretensyj.

Komitet (Dzielnia nr. 52) prosi także obywateli zawiadamić go o wszelkich zauważonych nieprawidłowościach, aby tym sposobem miał możliwość usuwać natychmiast wyniki niedokładności.

Komitet dla walki z drożyzną artykułów spożywczych w Łodzi.

Przewodniczący: **T. MEYERHOFF.**

Koniak Szustowa — istny czarodziej,
Niekiedy cuda prawdziwe rodzi:
Za jego sprawą żona zwaśniona,
Męża huncwota tuli do łona.

5869

Przasilenie we Francji.

Od kilkunastu dni nad głowami gabinetu francuskiego zebrały się groźne chmury, w których meteorologowie polityczni dopatrują się niedalekiej burzy.

Pierwsze chmury powstały w parlamentarnej komisji dla spraw zagranicznych, która obraduje nad traktatem francusko-niemieckim w sprawie marokańskiej. Komisja ta, wybierana na cały czas trwania okresu prawodawczego, składa się z 44 członków i została wybrana w roku ubiegłym na podstawie nowego regulaminu przez pełną Izbę wedle klucza poszczególnych stronnictw, jest więc zmniejszonym odbiciem parlamentu.

Stronnictwo radykalne nie jest zadowolone z polityki prezydenta gabinetu, Caillaux, który w mowach swoich przyznawał się do programu radykałów i stawiał ich wodza Emila Combesa, ale w praktyce zaczął iść śladami Brianda, twórcy polityki pojednania. W styczniu odbędą się wybory uzupełniające do senatu i oto radykali zarzucają rządowi, że prefekci i podprefekci popierają kandydatów umiarkowanych. Równie na polu zagranicznej polityki spadają na obecny gabinet liczne zarzuty i to w znacznej mierze uzasadnione. Prezydent Caillaux i minister spraw

zewewnętrznych De Selves zostali w lipcu tuż po objęciu rządów zaskoczeni znaną sprawą Agadiru, do którego nagle zawinął niemiecki okręt wojenny „Pantera”. Przyszły chwile, kiedy rzeczywistość wypadki zaczęły przerastać siły obu tych ministrów, którym brakowało bądź co bądź rutyny i praktyki. Sprawa marokańska, dzięki poparciu Anglii, została pomyślnie załatwiona, ale pozostało pewne niezadowolenie, z którego korzystają kandydaci do tek ministerjalnych, kując żelazo póki gorące.

Przyjaciele pana Caillaux, widząc, że powstała zmowa ażeby obalić gabinet jak tylko traktat francusko-niemiecki zostanie przyjęty, obmyślił plan, polegający na tem, ażeby Izbie polecić przyjęcie traktatu bez dyskusji. Potem dopiero przystąpiłaby Izba deputowanych do ogólnej dyskusji nad polityką zagraniczną a ofiarą tej dyskusji padłby tylko minister spraw zagranicznych de Selves.

Deputowany, Lucyan Hubert, rozwinął ten plan w komisji dla spraw zagranicznych i ku niemałemu zdziwieniu swojemu spostrzegł, że przeciwnicy pana Caillaux natychmiast zgodzili się na niego, w nadziei, że upadający minister De Selves pociągnie za sobą prezydenta Caillaux. Te zakulisowe wybiegi wpłynęły ujemnie na tok obrad komisji, wywołując prawdziwe zamieszanie. Kiedy dnia 28 poprzedniego miesiąca deputowany Long przedłożył komisji swo-

je sprawozdanie o traktacie francusko-niemieckim, część jej członków zażądała, ażeby najpierw głosowano nad tak zwanym końcowym wnioskiem sprawozdania o przyjęcie sprawozdania przez pełną Izbę bez dyskusji, poczem dopiero mianoby obradować nad samym sprawozdaniem.

Na takim tle wywiązała się bardzo ożywiona dyskusja, która wykazała, że kilka grup czeka tylko na to, ażeby rządowi przysporzyć trudności. Klerykalni umiarkowani i lewicowo-republikańscy członkowie komisji wstrzymali się od głosowania; radykali i radykalni socjaliści oświadczyli się za końcowym wnioskiem sprawozdania, tylko dwaj socjaliści głosowali przeciwko. Ale i oni oświadczyli w „Humanite”, że nie są przeciwnikami traktatu francusko-niemieckiego, ale żądają, ażeby najpierw odbyła się w komisji dyskusja nad sprawozdaniem, a potem dopiero głosowanie nad wnioskiem końcowym.

Komisja przez dwa następane dni obradowała nad sprawozdaniem Londa, obchodząc się z niem niemiłosiernie z tego powodu, że było ono przychylne dla gabinetu. Sprawozdawca Long podniósł mianowicie, że Caillaux i De Selves musieli podczas rokowań berlińskich pokonać wielkie trudności i że przede wszystkim chodziło o likwidację spadku, który Caillaux objął po rządach poprzednich. Komisja skreśliła wszystkie te przychylnie dla rządu wywody i pozostawiła ze sprawozdania tylko suchy szkielet.

W ostatnich dniach wystąpił na widownię tradycyjny „obalacz gabinetów”, sędziwy, ale wojowniczy Clemenceau, notoryczny przeciwnik traktatu francusko-niemieckiego. Clemenceau twierdzi, że ugoda francusko-niemiecka z dnia 9 lutego 1909 roku załatwiła definitywnie sprawę marokańską i że rząd niemiecki zrzekł się naówczas wyraźnie wszelkich wpływów politycznych w Maroku.

W owym czasie był Clemenceau prezydentem gabinetu, a Pichon ministrem spraw zagranicznych i oni to prowadzili rokowania z rządem niemieckim za pośrednictwem Cambona, ambasadora francuskiego w Berlinie. Oczywiście Clemenceau wobec tego uważa traktat francusko-niemiecki z dnia 4 listopada r. b. za zbyteczny, a co gorsza, szkodliwy dla Francji, która opłaciła go odstąpieniem terytoriów kolonialnych w Afryce na rzecz Niemiec. Trzeba także uwzględnić, że Clemenceau w tym wypadku występuje w obronie swojej polityki, że więc będzie nieprzejednanym. Zapowiedzianej mowy jego w senacie wszyscy oczekują niecierpliwie.

Stronnictwa wyraziły życzenie, ażeby dysku-

sy nad traktatem w sprawie marokańskiej rozpoczęła się dnia 14 b. m. Plan przyjęcia traktatu bez dyskusji upadł, jednakże interpelacje, odnoszące się do ogólnej polityki zagranicznej, utworzą osobny zupełnie punkt porządku dziennego i będą później przedmiotem obrad. Najpierw zostanie przyjęty traktat o Maroko z konieczności, a następnie podczas rozpraw nad polityką ogólną rządu upaść mają Cailaux i De Selves, a z nimi cały gabinet.

Przeciwnicy gabinetu są tak pewni jego upadku, że już obecnie rozporządzają daleką, jak na stosunki francuskie, przyszłością. I tak, jeżeli Cailaux ustąpi, na czele nowego tymczasowego gabinetu stanie Doumergue, który po kilku miesiącach ustąpi, a prezydenturę gabinetu obejmie Clemenceau.

Mimo tak krytycznego położenia, Cailaux nie daje za wygraną i czyni zabiegi, ażeby popsuć szyki nieprzyjaciółom. Walka rozstrzygnie się prawdopodobnie jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia.

Wynik narady biskupów.

Jak wiadomo, niedawno odbyła się w Petersburgu narada zwierzchników diecezji rzymsko-katolickich w Cesarstwie nad zarzutami, poczynionymi konsyсторzom w znanym komunikacie półrządowego Biura informacyjnego. Zwierzchnicy diecezji: mohylowskiej, wileńskiej, łucko-żytomierskiej i tyraspolskiej zastanawiali się nad oskarżeniem, aby, o ile w jakimkolwiek punkcie mogłoby okazać się ono słusznym, obmyśleć i poczynić odpowiednie zmiany.

O wynikach konferencji petersburski korespondent krakowskiego „Dziennika Polskiego” donosi co następuje:

Konferencja podzieliła zarzuty na trzy kategorie. Do pierwszej należą te, które należało skierować nie do konsyсторzów, lecz do władz państwowych. Naprzykład rewizorzy znaleźli liczne skargi parafialnego duchowieństwa na zwłoki w wypłacie pensji. Konsyсторze nie mają z tem nic wspólnego, gdyż pensje wypłacają urzędy państwowe.

Do kategorii drugiej należą zarzuty tolerowania takich czynów, o których konsyсторze nie mogą wiedzieć. Rewizorzy utrzymują, że niektórzy kapłani są w stosunkach z zagranicznymi zakonami; że tworzą między sobą pensjonaty niby to dla tańszego życia, a w gruncie rzeczy dlatego, by tworzyć prywatne niedozwolone klasztory; że nielegalnie wpływają na osoby

2979-42

świeckie w kwestjach społecznych, wreszcie, że przemocą narzucają rosyanom wyznania rzymsko-katolickiego język polski. Otóż żaden z tych zarzutów nie jest oparty na materyale, jakiego dostarczyły wykonane rewizyje. Konsyсторzom nic nie wiadomo o prywatnych stosunkach księży z zagranicznymi instytucjami, lecz jeżeli wie o tem policya, czemuż winnych nie zaskarzy?

Rzeczywiście, nieraz kilku księży mieszka razem, gdyż inaczej nie potrafiliby żyć z pensji wynoszącej 150, 200, najwyżej 400 rubli rocznie. Oczywiście żyją oni tak, jak przystoi kapłanom, ale z tego nie wynika, że tworzą klasztor. Mieszkańcom w Rosyi wolno wspólnie mieszkać, więc konsyсторz nie może tego zakazywać. O wpływanu księży na osoby świeckie w sprawach politycznych i społecznych konsyсторzom nic nie wiadomo. Ta rzecz należy do władz państwowych. O narzucaniu języka polskiego katolikom narodowości rosyjskiej mowy być nie może, ponieważ ci nieliczni katolicy w Petersburgu i Moskwie mają swych rosyjskich kapłanów, a jeżeli rosyanami nazwali białorusinów, to liczne dochodzenia władz państwowych stwierdziły, że oni sami nie chcą, by w nabożeństwie dodatkowem zaprowadzono w ich kościołach język rosyjski.

Do kategorii trzeciej należą zarzuty, wysnu-te ze skarg władz administracyjnych na niewykonanie przez konsyсторze czynów, zaleconych przez te władze. Są to same takie polecenia, których wykonanie byłoby naruszeniem dogmatów wiary lub przepisów kanonicznych. Duchowieństwo jest obowiązane uczyć działkę katechizmu, chociaż teraz władze zaczęły nazywać to utrzymywaniem „tajnej” szkoły. Duchowieństwo musi odradzać zawierania małżeństw mieszanych bo tak nakazuje Kościół. Zresztą, to samo czyni prawosławny synod. Prawdą jest, że duchowieństwo stara się, by powstawały bractwa religijne, jak różańcowe szkaplerzne i inne podobne, ale nie są to stowarzyszenia narodowe, jak głosi komunikat rządowy.

Memoryał, opracowany na zasadzie wyjaśnień powyższych, zebrani w Petersburgu zwierz-

chnicy diecezji — postanowili przesać władzom właściwym.

Towarzystwo kursów naukowych.

Pod przewodnictwem p. B. Popławskiego odbyło się zebranie ogólne członków Tow. wyższych kursów naukowych.

Sprawozdanie z działalności rocznej przedstawił zebrany wiceprezes inż. Kontkiewicz. Ze sprawozdania tego wynika, iż ogółem w roku ubiegłym było na kursach 73 prelegentów. Słuchaczy i słuchaczek było w pierwszym semestrze 919 osób (mężczyzn 300, kobiet 619) w drugim semestrze — 794 (mężczyzn 252, kobiet 542). Najwięcej słuchaczy miała sekcya humanistyczna (524), sekcya matematyczno-przyrodnicza miała słuchaczy 59, techniczna — 90 i rolnicza 90. Tytułem czesnego za słuchanie wykładów słuchacze ci wnieśli 22,935 rb. Suma ta w całości użyta została na wynagrodzenie prelegentów.

Inne wydatki, związane z organizacją kursów, pokryte zostały ze składek i ofiar członkowskich. Pod względem finansowym rok ubiegły był pomyślny. Osiągnięto rb. 5,620 nadwyżki, wskutek czego majątek Stowarzyszenia wzrósł do sumy 10,000 rb.

Inspektorowi kursów, p. Lubryczyńskiemu, wyrażono podziękowanie za energiczne zabiegi nad utrwaleniem bytu materialnego instytucji.

Do zarządu wybrano ponownie pp. H. Czopowskiego, K. Olchowicza i O. Schellera, a na zastępcę F. Ochimowskiego. W skład komisji rewizyjnej weszli pp.; I. Bendetson, P. Ettinger, S. Lisiecki i M. Chorzewski.

Z dzielnic polskich.

KRAKÓW — Z Wiednia donoszą, że poseł Śliwiński wniósł w parlamencie interpelację w sprawie chełmskiej, opatrzoną 20 podpisami posłów polskich, cofnął jednak wobec dzisiejszego posiedzenia Koła, poświęconego wyłącznie Chełm szczyźnie, zamiar wydania manifestu i poruszenia sprawy w delegacyach.

JASŁO — W Jasle wybrano 664 głosami na posła do sejmiku Germana. Przeciwnik jego, Zieliński, otrzymał 34 głosy.

W komisji Dumy, rozpatrującej projekt prawa o nietykalności osobistej, bar. Meyendorf zapytał przedstawicieli rządu, jaki jest cel projektu: czy jest nim rozszerzenie pełnomocnictw administracji, czy też nie-

KRONIKA TYGODNIOWA.

Wielka uroczystość w Łodzi. Gorąca prośba prawdziwych Łódzkich rosyjan, mówiących po niemiecku. Zapobiegliwy naród. Stypendyum z daru Chałczyńskiego. W jakim kierunku kształca się młode pokolenie panien.

W ubiegłym tygodniu mieliśmy wizytę w Łodzi pana kuratora okręgu naukowego. Był to fakt doniosły w świecie pedagogicznym... boć pan kurator, jak każda władza, może objawić swoje niezadowolenie z tego lub innego sposobu nauczania, jak to zwykle czynią zwierzchnicy którzy więcej wiedzą i więcej umieją — a tem bardziej zwierzchnicy w kierunku naukowym.

Pan kurator zwiedzał różne szkoły, egzaminował, badał porządek, rozmawiał z nauczycielami, a między innymi odwiedził też i gimnazjum niemieckie.

Zaproszono go tam umyślnie, aby pochłubić się pięknym gmachem, w rzeczywistości z przepychem wystawionym — o wielkich salach wykładowych, o olbrzymiej sali rekreacyjnej, czy aktowej.

Jużciż, pokazując wspaniały gmach, zwierzchość niemiecka nie robiła tego bez ale. Gimnazjum niemieckie, jak gimnazjum polskie, jak inne szkoły prywatne, które prowadzą wykład w języku nie rosyjskim, nie posiada tak zwanych praw, co oznacza że rząd nie uznaje tej nauki, za godną uwzględnienia przy odbywaniu służby wojskowej, przy wstępowaniu na uniwersytet i t. p.

Niemcom Łódzkim chciałoby się mieć szkoły niemieckie, ale zarazem z prawami. Tak — iżby uczeń gimnazjum niemieckiego mógł korzystać bez dodatkowych egzaminów z przywilejów w wojsku, służących tym, co ukończyli pewną ilość klas.

Korzystając więc z pobytu kuratora okręgu naukowego, postanowili zaatakować go całą siłą „pary Łódzkiej”, jaką posiadają tylko...

I oto odbyło się arcyuroczyste przyjęcie. Ciało profesorskie znalazło się w stroju galowym, a gdy pan kurator skończył wizytację szkoły, zwierzchność gimnazjum niemieckiego, poparta przez obywateli mniej więcej z taką wystąpiła mową:

„My, rosyanie, mówiący po niemiecku, przywiązani do Tronu i Ojczyzny, wielcy i gorący patrioci tego potężnego państwa, my, którzy od dziecka do starca zawsze lojalnie myśleliśmy... błagamy ciebie panie — abyś wziął pod opiekę naszą garść Niemców, rzuconych w tym olbrzymim grodzie i zaopiekował się naszą szkołą. Prawowierność nasza i głęboka miłość naszej — matki Ojczyzny Rosyi — dodają nam nadziei, że prośba nasza zostanie wysłuchana i uwzględniona.

Więc kornie ciebie, panie kuratorze, prosimy, wysłuchaj ją i weź naszą szkołę w opiekę — nadaj jej prawa!

My jesteśmy rosyjscy poddani, takimi byliśmy i być chcemy, kochamy rosyjski naród, jego język, literaturę, historję, uczymy się tych przedmiotów chętnie, boć to nasze rodzime. Pragnęlibyśmy też, aby ta młodzież przedzier-

gnęła się w tych rosyjan mówiących językiem naszej wielkiej Ojczyzny, ale oni w domu mają niemiecką „muttersprache”, ich matki mówią po niemiecku, więc tylko dlatego, aby lżejsze było nauczanie tej młodzieży, stworzyliśmy szkołę niemiecką... ale to nie przeszkadza bynajmniej, abyśmy ich nie wychowywali na gorących patriotów rosyjskich, na synów wielkiej rosyjskiej Ojczyzny! ukochanej Ojczyzny, naszej dobrodziejki i orędowniczki.

Więc jaknajpokorniej błagam cię, ekscelencyo, daj tym młodym obywatelom możność uczyć się po niemiecku a zarazem korzystać z praw, z jakich powinien korzystać syn, miłujący gorąco swoją Ojczyznę.”

Tak mniej więcej przemawiali Łódzcy rosyanie, mówiący po niemiecku.

Prawda, jakie to piękne, wznioste, gorące, patriotyczne. Nie wiem, czy który z posłów „od związku narodu rosyjskiego,” z Puryszkiewiczem i Aleksiejewem na czele potrafiłby wygłaszać podobnie porywającą mowę, a wylewu takiego patriotyzmu jeszcze nigdy nawet w „Świetle” ani „Nowem Wremieni” nie wyczytałem.

Chciałoby się naprawdę zajrzeć w te „nowo słowiańskie” serca, aby choć kropelkę tych szczerych uczuć zdobyć sobie, jako niezwykłą relikwię...

— O! niemki — wy matki — nieszczęśliwe, pocóż was wychowywano w niemieckich domach? poco z niemieckich gniazd pochodzicie! Czy nie słyszałyście, jaka nuta żałosna brzmiała w tych przemówieniach waszego ciała pedagogicznego, jedynie dlatego, że was nie nauczono przedtem

tykalność osobistości? Przedstawiciele rządu oświadczyli, iż dadzą na to odpowiedź na piśmie.

Protest przeciw falsyfikacji referatu przez prezesa komisji robotniczej, bar. Tyzenhauzena, podpisali: Timoszkina (praw.), Tyczynin (nacyon.), Stiepanow (k.-d.), von Kruze (pazdz.), Predkalin (s.-d.) i zażądali od kancelaryi dokładnej informacji o właściwej redakcyi projektu.

Ferye świąteczne Dumy państwowej nieco wcześniejsze, niż zazwyczaj, zostały wywołane przez chęć umożliwienia posłom asystowania na zgromadzeniach ziemskich, które zaczynają się dnia 18 b. m.

Posłowie uważają sesje ziemstw za b. ważne wobec nadchodzących wyborów.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Zdosławy. Jutro Żyrosława. W poniedziałek Wszemira.

TEATR POPULARNY. (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Żywy trup”. Tolstoja (po raz pierwszy). Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „W pogoni za wdowieństwem”, komedia Molnara. Początek o godz. 5 po poł. — „Żywy trup”. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

„HARMONIA” (Przejazd 54). Dziś koncert-raut Tow. muz.-dram. „Harmonia”. Początek o godz. pół do 9 wieczorem.

STOW. PRAC. PRZEMYSŁU i HANDLU. Dziś zebranie towarzyskie p. n. „Sobótka” (w lok. własnym, Zielona 15, róg Wólczafskiej). Początek o godz. pół do 9 wieczorem.

„LUTNIA” (Piotrkowska 108). Jutro wieczór artystyczny. Początek o godz. pół do 9 wieczorem.

KONCERTY. Jutro (w sali Domu ludowego, Przejazd 54) V-ty koncert popularny Tow. „Wiedzy”. Początek o godz. 5 po poł.

ZEBRANIA. Jutro 6-te mies. zebr. członków Tow. krajozn. i odczyt p. t. „Znaczenie naukowe wypraw polarnych” wygłosi prof. A. Dobrowolski (w lok. Stow. naucz. chrz., Konstantynowska 5) o godz. 4 min. 30 do południu.

TOW. KRZEWIENIA OSWIATY. Dziś (w lok. Tow., Mikołajewska 11, o godz. 8 wiecz., dr. Eichler wygłosi odczyt p. t. „O komórce i tkankach”).

— Jutro w lokalu Tow. krzewienia oświaty, Mikołajewska 11, o godzinie 4 po poł., Fr. Baumgarten wypowie odczyt p. t. „Co to jest psychologia?”

STOW. PRAC. HANDL. (Zielona 15). Jutro p. St. Majewski wygłosi dalszy ciąg odczytu z cyklu „O handlu” p. t. „Prowadzenie handlu”. Początek o godz. 4 po poł.

POGADANKA. Dziś (w lok. Stow., naucz. chrz., Konstantynowska 5) o g. pół do 8 w., p. Lublinerowa wypowie pogadankę „O nowych metodach nauki czytania”.

DOM LUDOWY (Przejazd 54). Jutro Koło amatorskie dramat. Stow. robotn. chrz. odegra obraz dramatyczny Danielewskiego „Pod godłem krzyża”. Początek o godz. pół do 6 wieczorem.

MUZEUM NAUKI i SZTUKI (Zielona 8), otwarte

codziennie od godziny 4 po południu do 10 wieczorem; w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(a) Handel przedświąteczny. W sklepach z towarami kolonialnymi oraz spożywczych handel przedświąteczny jest w całej pełni.

Zgodnie z przepisami wydanymi przez gubernatora piotrkowskiego o handlu przedświątecznym, właściciele sklepów kolonialnych i spożywczych mają już od tygodnia i mieć będą aż do 22 b. m. włącznie otwarte sklepy dłużej, niż w zwykłych warunkach.

Przedłużony o dwie godziny w dni powszednie handel trwa do godziny 10 wieczorem, a w dni niedzielne i świąteczne do godziny 7 wieczorem.

(a) Tranzakcje bawełny. Jak wiadomo, przed miesiącem bawełna spadła w cenie o 25 do 35%. Od chwili tej zaczęli przyjeżdżać do Łodzi przedstawiciele przedsiębiorstw bawełny z Austrii i Węgier, którzy ofiarowują przemysłowcom łódzkim przedzę bawełnianą nie tylko w numerach wysokich, ale nawet w niskich, po cenach tak tanich, że pobijają konkurencyję miejscową, niemiecką i angielską.

Nie bacząc na złe czasy przedstawiciele fabryk austriackich dopełnili w krótkim czasie tranzakcyi poważniejszych, ofiarując Łodzi dość łatwy i tani kredyt.

(a) Zjazd kupców. W ostatnich dniach przybyło do Łodzi sporo kupców hurtowników: z Peterburga, Moskwy, Charkowa, Odesy i Niższego Nowogrodu.

Lokale są przepelnione. Lecz nie wpływa to bynajmniej na ożywienie w przemyśle. Kupcy ci robią mało obstatunków płacą wstrzeźliwie.

Zdaniem jednego z wybitniejszych hurtowników prawdziwy kryzys zbliża się dopiero. Obecnie zastój i przesilenie to, zdaniem jego, przygrywka do kryzysu, który nawiedzi handel i przemysł Cesarstwa i odbije się nawet na najsilniejszych firmach.

(—) Broń myśliwska. Pisaliśmy niedawno temu, że ministerium spraw wewnętrznych pozwoliło na kupno, sprzedaż i użytkowanie broni myśliwskiej bez wyjednywania pozwoleń.

„Warsz. Dn.” donosi, że ministerium wyjaśniło, iż rozporządzenie to nie dotyczy Królestwa Polskiego, w którym ohowiają specjalne prze-

pisy, zatwierdzone przez b. namiestnika w r. 1867. Według tych przepisów, wyjednywanie pozwoleń na broń myśliwską w Królestwie jest rzeczą konieczną.

(—) Maryawici. Donosiliśmy w telegramach, że grupa centrum Rady państwa obradowała nad projektem o wyznaniu maryawitów.

Po ożywionych rozprawach grupa postanowiła głosować za przyjęciem projektu w redakcyi komisji oraz za przywróceniem art. 7 w sprawie metryk ślubnych, usuniętego przez komisję.

Prawica Rady Państwa również oświadczyła się za uchwaleniem projektu.

Polacy występowali przeciwko projektowi, który może spowodować, ich zdaniem, rozdwojenie w kościele katolickim.

(a) Muzeum Nauki i Sztuki. W czwartek lokalu przy ulicy Zielonej 8 odbyło się pierwsze posiedzenie nowoobranego zarządu. Na prezesa wybrano D-ra Mieczysława Kaufmana, na wiceprezesów panią Emilową Eisertową i dyrektora Czeraszkiwicza, na sekretarza adw. przys. Kamińskiego, na skarbnika B. Głuchowskiego, na kustoszów inżyniera Franciszka Hirsberga i profesora Wyszackiego, członkowie zarządu pastor Gundlach, inżynier Hindeisen, profesor Pogorzelski, prof. Szepietowski, Dr. Skalski, Dr. Maybaum, p. Fr. Lipiec.

Powołano do życia komitet dochodowy. Pierwsze zebranie tego komitetu odbędzie się we wtorek o godz. 9-ej w lokalu Towarzystwa, na zebranie to proszeni są wszyscy, którzyby chcieli pracą swą lub projektami przyczynić się do powiększenia funduszu Towarzystwa.

Postanowiono utworzyć komitet pedagogiczny który się zajmie unormowaniem udzielania wyjaśnień. Oddzielne działy powierzono członkom zarządu, a więc dział biologiczny prof. Szepietowskiemu, dział krajoznawczy prof. Pogorzelskiemu, dział antialkoholiczny Dr. Maybaumowi i Dr. Skalskiemu.

Zarząd z uznaniem przyjął wiadomość podaną przez adw. Kamińskiego, że łódzki oddział Tow. Krajoznawczego przekazuje w depozyt Tow. Muzeum cenne swe zbiory.

Omawiano kwestyę asekuracyi, którą powierzono Dr. Maybaumowi.

Postanowiono nabyć kolekcję okazów z instytutu Haferlanda, który jest teraz w likwidacyi.

Postanowiono w celu powiększenia lokalu donajac przyległe 2 duże sale.

(x) Ze Stow. nauczycieli chrześcijan. W sobotę dnia 16 grudnia w lokalu Stowarzyszenia (Konstantynowska № 5) odbędzie się dla członków Stowarzyszenia pogadanka „o metodzie do-

nie wyszłyście za mąż, języka państwa, które obdarzyło was obywatelstwem.

Jestem tą oracyą zupełnie poruszony! a jeżeli łzy mi nie płyną, to tylko dlatego, że dużo w życiu tych łez wylałem... że stwardniały powieki, że zwapniały oczy...

Nie płacze, ale zato przyszła mi myśl jedna... Czyby nie zakolać do tego ciała nauczycielskiego, do tych niemców, co tak czują, że ten język macierzysty — jakkolwiek ustępuje państwowemu, jest tak niezbędny dla szkoły, jest tak potrzebny dla młodzieńca, który chce się uczyć...

— Wy oto, co chcę im powiedzieć: przykładem zdjęci, możebyście zechcieli zakolać do tego sąsiedniego państwa „bojaźni Bożej” i choć część tej mowy gorącej wydrukować tam, w „Berliner Tageblacie,” a pod nią położyć następujące orędzie:

„Obywatele państwa niemieckiego, nie zniecajcie się nad działyw polską, dajcie jej szkoły w jej języku, boć to lżejsza w matczynym języku nauka i bliższa jej duszy!

Niech się już Września nigdy nie powtórzy! Nie wiem, czy to wezwanie wywrze jakiś wpływ na tych gorących patriotów łódzkich, którzy tylko z konieczności prowadzą swoje szkoły w języku niemieckim, ale zapisać muszę to, że około swoich interesów umieją chodzić i o nie skrzętnie zabiegają.

Przed pół wiekiem może, był w Łodzi naczelnikiem dyrekcji naukowej niejaki Chudzyński, człowiek pospolicie lubiony. Chudzyńskiego tranzlokowano z Łodzi do Płocka. Wówczas obywatele z okolicy i miejscy złożyli dla niego parę tysięcy rubli, jako dar pamiątkowy. Chudzyński był człowiekiem zamożnym, więc daru

nie obrócił na swoje potrzeby, jeno fundusz ten przelał na seminarium nauczycielskie. Ponieważ wówczas seminarium podobne znajdowało się w Łęczycy, więc fundusz złożony przelano tam z zastrzeżeniem, aby odsetki kapitału przeznaczone zostały na stypendyum dla seminarzysty.

Niemcy łódzcy wymacali ten fundusz i obecnie już wnieśli podanie, aby pieniądze te cofnięto z Łęczycy i przeznaczono dla seminarium niemieckiego w Łodzi.

A co czy nie godna uwagi zapobiegliwość! Pewnie znów znajdzie się jakiś paragraf, na zasadzie którego zabiorą pieniądze, jak pół cmentarza przy kościele św. Józefa, jak połowę składek na rzecz szkół elementarnych miejskich.

Wszakże taki gorący patryotyzm musi być odpowiednio wynagradzany.

W tym tygodniu miałem tylko 32 wizyty. Złożyły mi je mamy z córkami. Wizyt tych nie spowodowała ani moja uroda, ani bogactwo, ani nawet pozycja towarzyska, tylko, co mnie niezmiernie cieszy, pewne zaufanie, chodziło bowiem ażebym udzielił tym paniom rady. Z trzydziestu dwóch osób dziewiętnaście radziły mi się, czy córki ich nie mogłyby zostać artystkami dramatycznymi; trzynastą (feralna cyfra) zaś, czy nie dobrze byłoby, kształcić panny na nauczycielki, gdyż to jest intratny kawałek chleba.

Trzynasta z tego grona to była żydówka. Przyszła ona ze swoją córką na skargę, że szkoły żeńskie z prawami wysokie pobierają opłaty.

— Jeżeli pani niezamożna, oddaj ją pani do szkół tańszych, prywatnych.

— One nie mają praw, a moja córka chce zostać nauczycielką. To dobry interes.

— Prawda, robota ideowa, — odrzekłem.

— Oj, oj, ideował poco zaraz ideowa. Najlepsza idea to mieć kieszeń pełną. Dziś za byle korepetycyę każą sobie płacić nauczycielki grubo, po 30 rubli za godzinę dziennie.

— Chciałaś pani powiedzieć miesięcznie.

— Niech będzie i tak. W takim razie dzień godzin daje zarobek 300 rubli... To na rok może zarobić 3,600 rubli. Sześćset to ona wyda na siebie a 3,000 odłoży. Za trzy lata będzie dzie miała piękny posag... Czy to zły interes?...

— A potem szybko dodała:

— A w szkołach czy źle płacą?

— Przecież żydówkom w szkołach rządowych ani z prawami niewolno nauczać... A chociaż tu lub gdzieindziej zawiesiłaby się, to wie pani, czego się dorobi?

— Czego?

— Najczęściej zerwania strun głosowych i chrypki...

— Co za chrypki... Czy to mało nauczycielek jest bez chrypki!

— Zapewne... jest kilka, a może i kilkanaście zdrowych, ale żeby która dorobiła się na nauczycielstwie posagu, takich nie znałem...

— Naprawdę pan nie znał!

— Nie... A może pani zna?

— Ja? zająknęła się... ja... ja... miałam nauczycielki, ale im płaciłam po dziesięć złotych tygodniowo.

— I nie uzblerały z tego posagu...

— Z czego miały uzblerać?...

— Włec widzi pani, że to nie interes.

— Ma pan słuszność... To już lepiej niech moja córka zostanie artystką...

Feralna cyfra 13 została uratowana...

rażnego czytania“.

Początek punktualnie o godzinie 8-iej wieczorem.

(x) Ze Stowarzyszenia nauczycieli chrześcijan (sekcja języka polskiego). W poniedziałek dnia 18 b. m. o godzinie pół do 9 w lokalu Stowarzyszenia odbędzie się dalszy ciąg dyskusji „O pisowni polskiej“.

(—) Nowe pismo. Ukazał się pierwszy numer „Kuryera będzińskiego i dąbrowskiego“ redagowanego przez znanego publicystę, pana A. Warwaszyńskiego.

Nowemu koledze życzymy powodzenia.

(x) Tow. „Wiedza“ zawiadamia, że na dzisiejszym przedstawieniu na korzyść „Wiedzy“ w cyrku Devigné miejsca balkonowe dla uczącej się młodzieży sprzedawane będą po kop. 27 zamiast po kop. 50.

(x) Towarzystwo „Wiedza“ urządza w nadchodzącą niedzielę dnia 17-go grudnia r. b. następujące czytanki dla dzieci o godz. 2¹/₂ po południu:

1. W sali Geyera (Piotrkowska 289), „Z dalekiej północy“. 2. W sali Poznańskiego (Ogrodowa 18), „Z biegiem Wisły“. 3. W sali przy kościele św. Anny w Zarzewie, „Królowa Niebios“. Wejście na czytanek 2 kop.

(x) Towarzystwo Krzewienia Oświaty przypomina, że jutro, t. j. w niedzielę 17 grudnia r. b. o godzinie 4 po południu w lokalu przy ul. Mikołajewskiej nr. 11 dr. fil. panna Franciszka Baumgarten wygłosi po raz drugi odczyt p. t. „Co to jest psychologia“ (przedmiot psychologii, co to jest dusza, sposoby badania zjawisk duchowych, wyniki badań psychologicznych, znaczenie psychologii dla innych nauk: pedagogii, medycyny i t. d.).

(a) Z Tow. opieki szkolnej. Dochód z wieczornicy, urządzonej przez oddział łódzkiego Towarzystwa opieki szkolnej w lokalu „Lutni“ w d. 7 grudnia r. b., przedstawia się jak następuje:

Ze sprzedaży biletów i programów wraz z naddatkami wpłynęło 640 rb. 45 kop. Wydatki wyniosły 81 rb. 15 kop., dochód czysty—559 rb. 30 kop.

Zarząd Tow. opieki szkolnej poczuwa się do milego obowiązku wyrazić niniejszem serdeczne podziękowanie wszystkim tym, którzy przyczynili się do tak pomyślnych rezultatów.

(x) „Przyszłość.“ Jutro odbędzie się zwyyczajne ogólne zebranie członków Tow. abstynentów „Przyszłość“ w lokalu własnym (Pańska 27). Początek o godz. 3 i pół po poł.

(x) Sprzedaż rabatowa. Na korzyść „Koła wpisów i zapomóg przy gimnazyum polskiem“ następujące firmy ofiarowały sprzedaż rabatową bez udziału pań:

W sobotę dnia 16 b. m. L. Fiszer księgarnia (Piotrkowska № 48, w poniedziałek dnia 18 b. m. Br. Chądzyński, sklep łokciowy (Przejazd № 16), A. Spodenkiewicz, sklep galanteryjny (Konstantynowska № 26) i w piątek dnia 22 b. m. C. Szaniawski, piekarnia (Mikołajewska № 39).

Święta nadchodzą, łączmy więc nasz interes z korzyścią niezamożnej młodzieży.

(x) Ze Stowarzyszenia pracowników przemysłu i handlu. Jutro w lokalu własnym przy ul. Zielonej nr. 15 róg Wólczafskiej w Stowarzyszeniu Wzajemnej pomocy pracowników przemysłu i handlu gub. piotrkowskiej o godzinie 4 po poł. odbędzie się dalszy ciąg odczytu p. Majewskiego p. t. „Prowadzenie handlu“.

(—) Telefony. Połączenie telefoniczne Herbów z Częstochową zostało już dokonane i linia już jest czynna. Opłata za 3 minuty rozmowy wynosi jednorazowo 25 kop.

(a) Z kolei elektrycznej dojazdowej. Odbędzie się pod przewodnictwem p. Ernesta Wevera ogólne zebranie akcyonaryuszów Towarzystwa kolei elektrycznych dojazdowych.

Obecnych było 11 akcyonaryuszów, reprezentujących ogólną sumę akcji rb. 778,000 i mających prawo do 772 głosów.

Zatwierdzono budżet na rok 1912, który przewiduje dochody 586,000 rubli wydatki rubli 431,819, i przewyżkę rb. 154,181.

Do komisji rewizyjnej wybrani zostali pp. Robert Schweikert, Adolf Daube i inżynier Józef Witkowski.

(a) Książki meldunkowe bywają często prowadzone nieporządnie. Aby temu zaradzić, uchwa-

lono wczoraj na sesji urzędników policyi, pod przewodnictwem policmajstra miasta Łodzi p. Riezanowa, istniejące już przepisy uzupełnić. W myśl nowych przepisów rządcą domu może być osoba w zupełności obznajmiona z przepisami i władająca językiem państwowym. Każdy rządcą domu może mieć pod swoim zarządem nie więcej nad cztery domy, pod warunkiem, aby domy te położone były na jednej i tej samej ulicy i aby rządcą mieszkał w jednym z zarządzanych domów.

W myśl istniejących przepisów gospodarz domu może sam prowadzić meldunki, lecz pod warunkiem złożenia egzaminu w kancelaryi policmajstra.

Uchwała ta przedstawiona będzie do zatwierdzenia gubernatorowi piotrkowskiemu.

(a) Zawieszenie wypłat. Kupiec I. A. Katkow w Czelabińsku — jak donosi „Kommerçant“ — zawiesił wypłaty i zaproponował wierzycielom 50 proc. Pasywa wynoszą 160 tysięcy rubli. Część wierzycieli zgodziła się na propozycję. Katkow objędzą obecnie swoich wierzycieli w celu uregulowania długów. Wkrótce przyjadzie do Łodzi.

Zgromadzenie wierzycieli K. Miesserowa w Moskwie (wyroby manufakturowe) wybrali kuratorem upadłości. Sprzedaż nieruchomości i towarów dała 46 tys. rb.

W Moskwie zawiesił wypłaty Dom Handlowy „I. Berlajew, S. Paszko i K. Nowotelnow“, posiadający składy towarów manufakturowych i fabrykę chustek wełnianych. Pasywa dosięgają 600 tys. rb. Firma istnieje 6 lat. Przyczyna zawieszenia wypłat: ograniczenie kredytu przez bank, wstrzymanie zobowiązań przez odbiorców, obniżenie cen i ogólny zastój w interesach.

W Poczepie gub. czernichowskiej, powtórnie zawiesił wypłaty S. M. Złatin, właściciel składu manufakturowego. Do chwili zawieszenia wypłat skradziono ze składu wiele towarów. Celem wykrycia tej kradzieży użyto psa-tapacza, który energicznie poszukuje przestępców.

(a) Kara administracyjna. Na mocy postanowienia gubernatora piotrkowskiego, właściciel domu przy ulicy Średniej № 71, Bazylii Michajłow za nieprawidłowe prowadzenie ksiąg meldunkowych skazany został na 15 rb. lub 3 dni aresztu.

(a) Ceny ryb. Niektóre gospodynie czynią już większe zakupy ryb, ceny których są dość wysokie; wczoraj na Zielonym Rynku płacono za funt: szczupaka żywego — 40 kop., śniętego 20 do 25 kop., karpia żywego — 35 kop., śniętego 20 do 25 kop., karasia żywego — 40 kop., sandacza — 25 do 30 kop., leszcza — 20 kop.

(d) Śmierć z upadku. Józef Dębowski, który stoczył się do suteryny w domu № 47 przy ul. Andrzejki, zmarł, nie odzyskawszy przytomności. Powodem upadku były podobno ciemności na schodach, prowadzących do suteryny.

(f) Drobne ognie. Wczoraj, o g. 12 w poł., wezwano II oddział straży ogniowej ochotniczej na ulicę Nowo-Cegielnianą 34. Palły się sadze, które szybko ugazono.

— O godz. 11 wieczorem wezwano I i II oddziały straży ogniowej ochotniczej na ul. Lipową nr. 68, gdzie w jednym z mieszkań zapaliła się od pieca podłoga. Po krótkiej pracy ogień ugazono.

(p) Pogotowie ratunkowe w ciągu dnia wczorajszego między innymi wzywano do następujących wypadków:

— Późnym wieczorem na ul. Franciszkańskiej róg Smugowej niewiadomy sprawca napadł Dawida Fuchsa, stolarza, lat 18, z tyłu i nożem zadął mu w plecy dwie rany, szczęściem powierzchowne.

— Ogólnemu osłabieniu uległy 4 osoby.

(f) Oświetlenie Aleksandrowa. Sprawa oświetlenia elektrycznością osady Aleksandrów ciągnęła się dość długo, aż nareszcie kilkanaście tygodni temu uzyskano zgodę ogólną i pozwolenie władz. Dalszy jej bieg wstrzymała panująca w przemyśle stagnacja. Przemysłowcy są wyczerpani i nie byłoby obecnie w stanie łożyć na sprowadzenie maszyn, materiałów i wykonanie robót.

Również i t. zw. tkacze zarobni, pracujący na warsztatach w swych mieszkaniach, mają pracy bardzo niewiele, spora zaś część wcale nie może jej dostać.

Postanowiono więc, po ogólnem porozumieniu się, oświetlenie osady odłożyć na jakieś pół roku, ewentualnie rok, dopóki przemysł nie osiągnie dla siebie lepszych warunków.

(a) Aresztowanie. W Chojnach straż ziemska aresztowała onegdaj Rudolfa Rohrera, który ukrywał się przed wojskowością.

(a) Znaczna kradzież w Zgierzu. Nocy wczorajszej niewykryci dotąd złoczyńcy skradli z fabryki Bredsznajdra i Brodacza w Zgierzu kilka sztuk pluszu, wartości około 500 rb.

SZTUKA.

(x) Z teatru popularnego. Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś, w sobotę, odegrany będzie po raz pierwszy dramat w 6-iu aktach a w 12 odsłonach hr. L. Tołstoja p. t. „Żywy trup“ jako ostatnie dzieło z pośmiertnych pism.

Jutro, w niedzielę popołudniu o godzinie 3 dana będzie wesoła komedia w 4 aktach p. t. „W pogoni za wdowieństwem“, wieczorem zaś po raz drugi „Żywy trup“ L. Tołstoja.

We wtorek „Koniec Mesjasza“ sztuka w 5 aktach.

(x) „Pod godłem Krzyża“. Jutro Koło dramatyczne Stowarzyszenia robotników chrześcijańskich wystawia historyczną sztukę C. Danielewskiego „Pod godłem Krzyża“, która po raz pierwszy grana będzie w 4 aktach a nie jak dotychczas bywało w 3.

Początek o godzinie pół do 7 wieczorem.

(x) Na budowę Ochronki. Komitet III Ochronki zabiega gorliwie, by zapowiedziane na dzień 21 grudnia r. b. w teatrze Thalia przedstawienie kolonii francuskiej powiodło się w zupełności. Dochód z tego przedstawienia przeznaczony został na pomnożenie funduszu budowy domu dla Ochronki, mieszczącej się obecnie w wynajętym, niewygodnym lokalu. Wykwintna gra amatorów-francuzów zyskała już zasłużone uznanie podczas poprzednich przedstawień, co, obok sładchetnego celu, powinno być niemałą atrakcją i zgromadzić komplet widzów na przedstawieniu czwartkowym. Bilety sprzedaje cukiernia A. Roszkowskiego.

Z Towarzystwa dobroczynności.

Wczoraj o godzinie 5-iej po południu, w gmachu przytulku dla starców i kalek (Dzielna 52) odbyło się posiedzenie miesięczne zarządu, pod przewodnictwem prezesa pastora R. Gundlacha, który powitał w serdecznych słowach świeżo obranego prezesa zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kochanówce p. Emila Eiserta, zaproszonego po raz pierwszy na posiedzenie.

Odczytano podziękowanie pani Augustowej Olszewskiej za obdarzenie jej żetonem złotym za trzydziestoletnią pracę dla dobra i rozwoju chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności, i list z podziękowaniem komitetu ochronki na Bałutach za udzielenie zasiłku tej instytucji w sumie rb. 500 z wpływów „Dnia ubogich“.

Na prośbę zarządu szkoły Rzemiosł (Wodna Nr. 9) przy Towarzystwie, zarząd postanowił starać się o wyjednanie pozwolenia władzy na zorganizowanie w dniu 20 stycznia 1912 r. balu na rzecz tejże szkoły.

Do roczną „Gwiazdkę“ dla pensjonarzy przytulku postanowiono urządzić w d. 22 b. m. tj. w piątek, o godz. 6-iej wieczorem i zaprosić na tę uroczystość wszystkich pp. opiekunów biednych i ich prezesów. Przyrzekł przybyć ks. dziekan Karol Szmidel.

W celu podniesienia uroczystości „Gwiazdki“ prezes pastor Gundlach zaproponował zaprosić małżonkó Herbstów, jako długoletnich opiekunów przytulku. Wniosek ten został przyjęty przez zarząd.

Postanowiono wystosować list z podziękowaniem pani Annie Scheiblerowej za przyrzeczone podarunki gwiazdkowe dla wszystkich pensjonarzy przytulku.

Przyjęto do wiadomości zawiadomienie piotrkowskiego urzędu gubernialnego dobroczynności publicznej oraz zjazdu sędziów pokoju m. Łodzi o zapisie ś. p. Fryderyka Anstadta w sumie rb. 4,000 i upoważniono członka zarządu p. Stanisława Hertzberga do przeprowadzenia wszelkich formalności i podniesienia tej sumy w imieniu zarządu Towarzystwa dobroczynności.

Z funduszy M. Silbersteina corocznie wypłacana jest suma rb. 100 dla podupadłego kupca kolejno według wyznania.

Zarząd postanowił wyjednać tę zapomogę

wdowy po kupcu ś. p. Scholtzu, która znajduje się obecnie w krytycznym położeniu. W tym celu zwróci się natychmiast listownie do Zgromadzenia Kupców m. Łodzi, które rozporządza najwyższym funduszem.

W celu zorganizowania pomocy biednym z siedzibą zarząd delegował pp. A. Besserta, K. Rendego i ks. proboszcza J. Albrechta, którzy mają zbadać tę sprawę i przedstawić na najbliższym posiedzeniu swoją opinię i projekt; dzielnica ta nie podlega dotąd opiece żadnego z opiekunów cyrkulacyjnych.

Prezes pastor Gundlach przedstawił w krótkich zarysach sprawozdanie z czynności komitetu przeciwdrożyznianego, który wyjednał u władz wyższych 4 targi w tygodniu i pozwolenie targowania wieśniakom na wszystkich ulicach miasta z wyjątkiem ulicy Piotrkowskiej i gdzie przechodzą tramwaje, do godz. 10-ej rano.

P. Emil Eisert przedstawił sprawozdanie z działalności nowego komitetu w Kochanówce, który wykonywa sumiennie i energicznie przyjęte obowiązki. Zarząd wyraził p. Eisertowi podziękowanie, życząc pomyślnego rozwoju instytucji. Wyrażono też podziękowanie pani Eisertowej, jej małżonce za utworzenie komitetu pań, mającego nadzór nad utrzymywaniem w porządku garderoby i bielizny zakładu.

Zwrócono uwagę, że przesłane do kancelaryi rejentów przez Towarzystwo dobroczynności skarbonek do zbierania ofiar — są chowane zazwyczaj po szafach lub dalszych ubikacjach, zamiast w miejscach widocznych.

Wobec tego zarząd postanowił zwrócić się do pp. rejentów z prośbą o umieszczenie skarbonek na biurku i zachęcanie interesantów do składania choćby drobnych ofiar przy każdym sporządzonym akcie, każdej zawieranej transakcji. Zarząd ma przeświadczenie, że z takich ofiar może się zebrać poważniejsza kwota w ciągu roku.

W końcu posiedzenia prezes prosił wszystkich członków zarządu o wzięcie udziału w obchodzie „Gwiazdki” d. 22 b. m. w domu starców i kalek.

Na koszt Towarzystwa dobroczynności przyjęto 1 cierpiącego umysłowo do Kochanówki, a 11 osób do przytułku.

(a)

NAGRODY NOBLA.

W Chrystjani odbyło się uroczyste rozdanie nagród Nobla prezydenta Loewlanda wobec wielu członków Stortingu, przedstawicieli rządu i dyplomatów.

Nagrodę pokojową z fundacji Nobla otrzymał: Alfred Fried z Wiednia i radca miejski Asser z Hagi.

Uroczyste rozdanie tegorocznych nagród Nobla odbyło się w wielkiej sali Akademii muzycznej. Na uroczystość tę przybyli król z rodziną, jakoteż zastępcy rządu, ciała dyplomatycznego, reprezentanci wiedzy i nauki. Po powitaniu króla przez członka prezydium instytutu Nobla, d-ra Torneblada, prezydent Akademii umiejtności, Daalegren, podał do wiadomości nazwiska laureatów. Nagrody otrzymali:

1. Nagrodę dla fizyki: profesor Wilhelm Wien z Würzburga. 2. Nagrodę dla chemii: p. Curie Skłodowska w uznaniu jej zasług około rozwoju chemii przez odkrycie elementów radu i polonium. 3. Nagrodę dla medycyny prof. Gulstrand z Upsall. 4. Nagrodę literacką Maurycy Maeterlinck.

Król wręczył osobiście nagrody laureatom, z wyjątkiem Maeterlincka, który wskutek choroby nie mógł przybyć. W zastępstwie jego odebrał ją poseł belgijski.

Na część laureatów odbył się wieczorem bankiet przy udziale około 300 osób, także z dworu. Na bankiecie wniósł pierwszy toast kanclerz uniwersytetu na cześć króla Gustawa; ks. Karol szwedzki poświęcił wspomnienie pamięci Alfreda Nobla; rektor Morner toastował na cześć obecnych laureatów, przyczem prosił posła belgijskiego, aby wyraził Maeterlinckowi pozdrowienie.

Przemawiała dalej pani Curie-Skłodowska oraz inni laureaci, którzy dziękowali za odznaczenie.

Chełmszczyzna.

Petersburg, 16 grudnia. (wł.) Na posiedzeniu wieczornym Duma państwowa rozważała projekt chełmski.

Poseł Nakoneczny mówił półtorej godziny.

Petersburg, 16-go grudnia. (wł.) W sprawie wyodrębnienia Chełmszczyzny wypowiedział świetną mowę Rodiczew przeciwko projektowi chełmskiemu.

Lista mówców dziś została zamknięta; ma się wypowiedzieć jeszcze 107 posłów.

Rozprawy potrwać więc dłużej, niż się spodziewano.

Wiedeń, 15 grudnia. (wł.) Koło polskie postanowiło większością głosów zaniechać interpelacji w parlamencie w sprawie odłączenia Chełmszczyzny.

Równocześnie wystosowało Koło polskie list otwarty do swych wyborców i do mieszkańców Galicji, wzywając do zachowania rozwagi i zimnej krwi.

Wiedeń, 16 grudnia. (wł.) Posłowie Breiter ze Lwowa i Reizer ze Złoczowa wnieśli nagłą interpelację do parlamentu w sprawie Chełmszczyzny.

Obecna sytuacja w Chinach.

Najważniejszym etapem w rozwoju rewolucji chińskiej jest obecnie trzydniowe zawieszenie broni pomiędzy rządem chińskim a rewolucjonistami, które przyszło do skutku dzięki pośrednictwu obcych mocarstw, głównie zaś Anglii i Rosji. Dnia 10 b. m. komisja Taonszoaja, opatrzona w zupełne pełnomocnictwa, udała się do Wuczangu, by rozpocząć rokowania z powstańcami. W chińskich ambasadach zagranicznych panuje przekonanie, że rokowania doprowadzą do pomyślnego rezultatu.

Jeżeli, jak donosi Agencja Petersburska, komisja otrzymała instrukcje, by w razie oporu republikanów, zgodziła się na utworzenie rzeczywistej pod warunkiem zapewnienia bytu i bezpieczeństwa rodziny cesarskiej, to łatwo zrozumieć nadzieje pomyślnego zakończenia obrad.

Inaczej wszakże przedstawiają się sprawy, jeżeli weźmiemy pod uwagę, czy nawet pomyślnie zakończenie obrad przedstawicieli obu stron wojujących zdoła uśmierzyć wzburzone antagonizmy! Chiny południowe są prawie całe w rękach rewolucjonistów i ogłoszenie republiki nie spotkałoby tam poważniejszych trudności. Północne Chiny nie brały zaś żadnego udziału w ruchu rewolucyjnym i tam gdzie Mandziurów stanowią większość ludności lub posiadają wpływ przeważający, tam skutkiem sprzeczności interesów rasowych i klasowych, sprawy komplikują się wysoce i monarchia może znaleźć fanatycznych stronników.

Oprócz rozłamów pomiędzy Chinami północnymi i południowymi, wielkie wrażenie w chińskich sferach rządowych zrobiła wiadomość o odpadnięciu Mongolii, pouczająca świat, że wielkie państwo Srodka nie jest zbudowane na jednolitej podstawie etnograficznej i narodowej, oraz że przyszła republika chińska, oprócz trudności, jakie towarzyszą zawsze przejściu od ustroju absolutystycznego do parlamentarnego, będzie miała jeszcze do walczenia z antagonizmami religijnymi, rasowymi które po dziś dzień nie przestają dzielić Europy na wrogie sobie obozy.

Do tych antagonizmów dodać jeszcze należy rozmaite antagonizmy klasowe. Ustępstwa, jakie rząd chiński uczynił rewolucjonistom, są tak obszerne, iż w razie ich skutecznego, żadna z monarchii europejskich nie będzie posiadała ustroju tak demokratycznego. Jeżeli rewolucyjni odrzucą propozycje rządu, świadczyć to będzie, że chodzi im więcej o interesy osobiste, niż o dobro kraju; lub, że więcej się liczą z teoretycznymi swymi doktrynami, niżeli z wymaganiami rzeczywistości. Najpoważniejszą zastrzeżeniem poucza bowiem, że tak wielkie zmiany, które obecnie odbywają się w Chinach, jeżeli mają być trwałe, muszą się odbywać stopniowo.

Pomimo zawieszenia broni, walki toczą się

bezustannie, świadcząc wymownie, że postanowienia większości przedstawicieli stron wojujących nie wszędzie uznane będą za obowiązujące. Juanszika, opierając się o ludność prowincji północnych, zdaje się jedyną potęgą, która zdolna jest przywrócić porządek w Chinach. Jeżeli też skutkiem zerwania układów, przyjdzie mu zbrojnie wyruszyć na południe, to bardzo możliwe, że nie wyruszy bez obcej pomocy, coraz częściej bowiem pojawiają się w prasie pogłoski, że pomiędzy mocarstwami przyszło do porozumienia w celu zabezpieczenia przynajmniej swych interesów ekonomicznych.

Wojna turecko-włoska.

Rzym, 15 grudnia (wł.) „Agencja Stefani” zapowiada nowy dekret królewski, oznajmiający o nowej pożyczce na cele wojenne w wysokości 25 milionów lirów. Dotychczas według tegoż zestawienia, wojna trwająca 95 dni, pochłonięła 90 milionów, nie licząc 65 milionów pozostałości w kasie państwa. Rząd bez odwołania się do kompetencji parlamentu, rozszerzył zamiar kredytu do wysokości przeszło pół miliarda lirów.

Rzym, 15 grudnia (P.) Tadzurę połączono telefonem z Trypolisem.

Terytorium na północ od Azizie jest wolne od Turków. Część Turków znajduje się w Chananie, część w Azizie. Wśród nich przebywa jeszcze 1000 Arabów z Dżebelzabii.

Konstantynopol, 15 grudnia (wł.) U wybrzeży morza Egejskiego widziano znów 3 włoskie okręty wojenne. W tureckich sferach wojskowych panuje przekonanie, że atak floty włoskiej na terytorium tureckie przy morzu Egejskim nastąpi w najbliższym czasie. Równocześnie panuje w tychże sferach opinia, że Włochy wysadzają znaczne zapasy wojenne i amunicję na wybrzeża albańskie.

Rewolucja w Chinach.

Szanghaj, 15 grudnia (P.) Tczan znajduje się ze znacznymi siłami w Cuńdzou i otrzymał od Juanszika 100,000 Ian.

Ze źródeł chińskich donoszą, że kolej Pukou ma zamiar ogłosić się za neutralną.

W Nankinie czynią się przygotowania do wyprawy wojennej na północ.

Czifu, 15 grudnia (P.) Układy delegata Juanszika z rewolucjonistami nie doprowadziły do wyniku.

Ostatnia poczta.

— Na posiedzeniu w izbie niższej rozprawy wykazały, że stosunki pomiędzy Anglią a Niemcami w ostatnich czasach uległy dość przykrej naprężeniu. Sekretarz stanu Grey, odpowiadając na różne z tego powodu interpelacje, zakończył swą mowę zapewnieniem, że rząd angielski wszelkimi sposobami starać się będzie stosunki te doprowadzić, jeśli nie do przyjacielskiego stanu, to przynajmniej do zrównoważenia.

— Wczorajsza dyskusja, a zwłaszcza końcowe oświadczenie sekretarza stanu Greya, o potrzebie naprawy nadwątlonych stosunków pomiędzy Anglią a Niemcami, wywołała dziś szerokie i daleko idące echa w londyńskiej prasie porannej.

— „Daily Chronicle”, mówiąc o przyrzeczeniu gołosłownem sekretarza stanu, dochodzi do wniosku, że wszelkie usiłowania naprawy stosunków angielsko-niemieckich, ograniczają się z konieczności do słów jedynie; fakt antagonizmu nie da się zaprzeczyć, a siłę jego żadna mowa ministerialna osłabić. Faktem jest również, że naród angielski przejęty jest głęboką nieufnością względem Niemców i polityki niemieckiej, odczuwając i rozumiejąc dobrze, że postępowanie rządu niemieckiego jest wysoce nielojalne, a w chwilach stanowczych wyzywające.

— „Daily Express” twierdzi: „Niemcy muszą się, chcąc lub nie chcąc, pogodzić z koniecznością historyczną, że faza ich

wzrostu, pod wpływem zaborczej polityki Prus, przysłała zapóźno, w chwili, kiedy inne mocarstwa już dawniej, przed zbyt późnym rozwinięciem się potęg niemieckiej, panowały na świecie i rozkazywały w pewnych dziedzinach. Żaden naród na świecie niema ochoty poddać się jarzmu niemieckiemu, właściwie mówiąc, pruskiemu. Zbyt daleko sięgające i zdążające aspiracje Niemiec, niczem innym, tylko uzurpatorską chęcią władzy, nie usprawiedliwione, obudzić muszą w końcu koalicję wszystkich innych mocarstw i narodów, obcej woli poddać się nie chcących”.

Inne pisma angielskie przemawiają w podobnym duchu.

TELEGRAMY.

Petersburg, 15 grudnia (P.) Rada lekarska wypowiedziała się za udzieleniem pozwoleń na fabrykację w Rosji opium do celów leczniczych.

Lwów, 15 grudnia (wł.) „Dito“ zamieściło komunikat klubu ukraińskiego w sprawie rokowań polsko-ruskich. Powiedziano w nim, że z ruskiej strony postawiono żądanie o procentowe ustalenie liczby ruskich mandatów. Mimo tego, iż naród ruski stanowi 32 proc. całej ludności Galicji, klub ukraiński domagał się tylko jednej trzeciej mandatów. Ale polacy i tym razem dali odmowną odpowiedź. Wobec tego oświadczyli rusini, że dalsze konferencje w sprawie ugody polsko-ruskiej uważają za bezprzedmiotowe; konferencje zaś trzecią uważają za rozbitą przez polaków.

W dalszym ciągu komunikatu nazywają rusini komunikat Koła polskiego, wydany w sprawie toczących się rokowań polsko-ruski, fałszywym. Klub ukraiński oświadcza, że do dalszych rokowań nie przystąpi.

W dalszej części artykułu powiedziano odnośnie do najbliższej sesji sejmowej, iż sejm potrwa tylko 3 dni, właściwie zaś radzić będzie tylko dzień jeden.

Poznań, 15 grudnia (wł.) Administrator archidiecezyi gnieźnieńsko-poznańskiej, ks. biskup Likowski, wydał dziś orędzie pasterskie, ograniczające dotychczasową liczbę świąt w archidiecezyi, stosownie do niedawnego rozporządzenia papieskiego.

Odtąd obowiązywać będą tylko następujące święta: Nowy Rok, Boże Narodzenie i 2-gi dzień św. Szczepana; 2 dni Wielkanocne; 2 dni Zielonych Świątek i Boże Ciało; św. Piotra i Pawła; WW. Świętych i 3 święta Matki Boskiej: 2 lutego, 15 sierpnia i 8 grudnia.

Święto Matki Boskiej 8 września oraz święta dyecezyalne (jak św. Stanisława i św. Wojciecha) zostaną przeniesione na najbliższe niedziele).

Rozporządzenie to biskupie staje się natychmiast obowiązującym od daty jego ogłoszenia.

Innsbruck, 15 grudnia (wł.) Z powodu gęstej mgły pod stacją Sterzing dwa pociągi towarowe wpadły na siebie w pełnym biegu. Jeden z urzędników kolejowych rażony ciężko, kilku innych ciężko. Kilka wagonów strzaskanych.

Frankfurt nM., 15 grudnia (wł.) W miejscowości Oberursel w ks. Heskem, jeden z kupców tamtejszych, w przystępie szału, strzelił do swej żony, do 5 własnych dzieci i nareszcie do siebie samego. Przyczyną rozpaczliwego kroku miały być złe stosunki rodzinne, spowodowane nieszczęśliwym obrotem spraw finansowych. Jedno z dzieci i sam sprawca ponieśli śmierć na miejscu; inne ofiary żyją dotąd, ale stan ich jest beznadziejny.

Wiedeń, 15 grudnia (wł.) Z dziedzica arsenału zniknęły w niewytłomaczony sposób 3 lufy armatnie, mające długości 1½ metra, a wążące razem 125 kilogr. Na ślad sprawców dotąd nie natrafiono.

Londyn, 15 grudnia (P.) Korespondent „Liverpool Courier“ donosi, że z wiosną skoro tylko administracja centralna Indji będzie przeniesiona do Delhi, wicekrólem zostanie ks. Artur Connaught a Harding wróci do ministerium. Przypuszczają, że odtąd wicekrólem Indji będzie zawsze członek domu królewskiego.

Londyn, 15 grudnia (wł.) Z Teheranu donoszą: Z powodu widocznego porozumienia Anglii z polityką rosyjską, ujawnia się w ostatnich czasach zaostrenie umysłów przeciw Anglii.

Teheran, 15 grudnia (wł.) Na czele partji stronników niezależności perskiej stanęło w ostatnich czasach sfanatyzowane duchowieństwo perskie, zwłaszcza w samej stolicy państwa. Duchowni oddziaływając na tłumy, wzywają do walki powszechnej przeciw Rosji.

Białogród, 15 grudnia (wł.) Podczas rozpraw nad budżetem serbskim oświadczył prezes ministrów urzędowo, że uważa położenie na półwyspie bałkańskim za wysoce naprężone.

Wobec tego przewidują, że gabinet Milowanicza będzie musiał uleść rozbić.

Z ostatniej chwili.

Berlin, 16 grudnia (wł.) Dzisiejsze dzienniki omawiają w dalszym ciągu wczorajsze debaty marokańskie w parlamencie francuskim i konstatują spokojny ich przebieg.

Inspirowany „Lokal Anzeiger“ twierdzi, że następcą de Selvesa będzie Millerand.

Berlin, 16 grudnia (wł.) Wczorajsze oświadczenie prezesa ministrów austriackich, Stürgkha w odpowiedzi na interpelację socjalistów, skierowaną przeciwko partji wojennej, do której należy także następca tronu, zostało tutaj zimno przyjęte, ponieważ Stürgk w tonie zbyt chłodnym i z rezerwą mówił o pokojowym postępowaniu Austrii. Takie gołosłowne zaprzeczenie nie zmieni panującego w Niemczech przekonania, że partja taka rzeczywiście istnieje.

Sztokholm, 16 grudnia (wł.) Król zatwierdził ustanowienie czterech komisji, delegowanych do wzmocnienia uzbrojeń lądowych i morskich w Szwecji.

Konstantynopol, 16 grudnia (wł.) Donoszą tu z Persji, że w Reszcie odbyło się zgromadzenie 50 tysięcy kleryków pod przewodnictwem najwyższego kapłana szytów, Horazanego.

Na zgromadzeniu tem uchwalono ogłosić apel do wszystkich mnichów, wzywający do walki z Rosją. Wracając ze zgromadzenia, Horazani został podobno zamordowany w drodze.

Berlin, 16 grudnia (wł.) Teherański korespondent „Lokal Anz.“ donosi, że w Reszcie wybuchły poważne rozruchy przeciwko Rosji.

Kronika antialkoholowa.

ALKOHOL A CHIRURGIA.

Prywatny docent, Dr. Most, lekarz ordynujący w lazarecie św. Jerzego we Wrocławiu, pisze w „Blatter für Volksgesundheitspflege“ (1910 Nr. 9) ciekawy artykuł, stwierdzający wyraźnie, że przyczyną większej części wypadków jest alkohol. On to bowiem jako trucizna nerwów już przy drobnych dawkach zmniejsza zmysł spostrzegawczy, pewność i zręczność przy wykonywaniu trudnych i odpowiedzialnych czynności. Cóż dopiero przy chronicznym nadużywaniu! Mniej także odpornym czyni alkohol, przede wszystkim przy skaleczeniach głowy i powoduje cięższe komplikacje ran. Zdarza się nawet, że skaleczenie głowy u alkoholików doprowadza często do delirium.

Także wobec infekcji chorobliwymi zarazkami — jest abstynent mniej narażony, niż alkoholik.

Jak wreszcie jest z alkoholikiem w razie potrzeby operacji? I tutaj dopiero okazuje się w całej pełni niszczący wpływ alkoholu na najważniejszy, najżywniejszy organ ciała ludzkiego, na serce. Jest przecież serce przy odurzeniu na stole operacyjnym i przez samą operację najwięcej na szwank wystawione, tak że często u alkoholików okazuje się za słabe do przewyciężenia narkozy i operacji. Słowem i na polu chirurgii — alkohol stracił swój urok jako środek pomocniczy. W użyciu lekarskim już coraz więcej traci swe znaczenie jako środek, pobudzający serce i inne organy, a z drugiej strony także tem więcej jako środek odurzający i uspokajający. Szuka chirurgiczno-lekarska ma na to mniej szkodli-

we środki. Jedyne jeszcze zewnętrznie użyty może on jej oddać nie małe usługi.”

Jak pracują Kobiety we Francji.

We Francji jest około 8 milionów kobiet, zarabiających na własne utrzymanie. Pracują one we wszystkich kierunkach; 3,300,000 zatrudnionych jest w rolnictwie; w przemyśle pracuje 2,520,000 kobiet, w handlu — 780,000. Tylko liczba sług względnie jest mała, gdyż kobiety francuskie coraz więcej zajmują się same kuchnią i gospodarstwem domowym.

Bardzo interesujące są szczegóły statystyki pracy kobiet w dziedzinie rolnictwa. Liczą mianowicie 155,895 dzierżawczyń gruntów i 113,000 ogrodniczek, 50 kobiet zajmuje się hodowlą grzybów, 5 myśliwstwem, a 5 innych niszczaniem żmii, 227 kobiet zajmuje się hodowlą koni i osłów, 823 hodowlą rogacizny, a 470 jest pasterkami owiec.

W kopalniach francuskich pracuje 4,247 kobiet. W cegielniach, młynach, fabrykach cukru, kuźniach i t. p. ciężkich zawodach nie znajdują kobiety francuskie zadowolenia, choć i tam pracuje ich pewna liczba. Rzeźniczek samodzielnych jest 58, a opracaczyń 5. Praca w francuskich zakładach chemicznych tak bardzo niezdrowa, nie odstręcza bynajmniej. 12,869 robotnic zajętych jest w fabrykach chemicznych, 203 kobiety są zawodowymi chemiczkami, 1,212 wyrabiają świece, 495 klej, a 28 kobiet czyści kanały.

Nawet w zawodach bardzo niebezpiecznych pracują kobiety. W fabrykach pyrotechnicznych pracuje 236 kobiet, a w fabrykach materiałów wybuchowych 108. W fabrykach papieru, kartonaży, drukarniach, litografiach pracuje ogółem 12,800 kobiet.

W zawodach tkackich pracuje znacznie więcej kobiet aniżeli mężczyzn. Wyroby jedwabne, wełniane, bawełniane, koronki wstawki, wstążki i t. p., z których Francja wielkie ma dochody, są po większej części dziełem kobiet. W dziedzinie konfekcyj kobiety wyparły nieomal zupełnie mężczyzn. Kobiet bowiem pracuje tam 840,000, a mężczyzn tylko 100,000. Liczba szwaczek francuskich przewyższa liczbę francuskiego wojska stałego, a same modystki zaludnić mogłyby dość znaczne miasto. Jest ich we Francji 53,000.

Sztukę uprawia płec piękna we Francji w szerokim zakresie. Spiewaczek jest 1,247, artystek dramatycznych 1,468, tancerek 631, a 177 kobiet oddaje usługi sztuce, jako modelki. Literatek i dziennikarek jest 841, lekarek 573 i akuszerki 14,347.

Szybkość biegu psów.

Jeden z badaczy angielskich twierdzi, że psy są najszybszymi wyścigowcami. Foxterrier biegać może godzinami za powozem lub wierzchowcem swego pana, nie okazując zmęczenia. Jedyne niektóre gatunki, zwyrodniałe przez złą hodowlę, utraciły tę zdolność, którą posiadają nawet psy dzikie. Psy eskimosów i syberyjskie, podobniejsze do wilków, niż nasze, robią na lądowcach 75 km. przez 5 godzin. Podróżnik de Hays przebył w psim zaprzęgu 11 km. przez 28 min. w jedną stronę, a w drugą przez 33 minuty. Jest to szybkość, do której nie są zdolne tamtejsze renifery. Wypadki są jednak rzadkie, bo lody biegunowe są pełne szczelin, utrudniając szybki bieg. Nasze kundły i większość psów gończych osiągają szybkość 10—15 mtr. na sekundę. Wyżły angielskie pędzą z szybkością 25—30 km. na godzinę, potrafią zaś biedz bez przerwy 2—3 godziny. Lisogony (tox houndy) odznaczają się również nadzwyczajną chyżością i wytrzymałością. Pewna suka tej rasy dotrzymała biegu wyścigowcowi pełnej krwi, robiąc bez wysiłku 4 mile angielskie przez 6 minut i pół sekundy czyli 18 prawie metrów na sekundę. Innego konia pełnej krwi wyprzedziła, bo on na przestrzeni 2 mil robił po 16 metrów na sekundę. Charty wreszcie, będące niewątpliwie najszybszymi czworonogami, na punkcie szybkości równają się gołębiom pocztowym. Angielskie charty, ułożone umyślnie do wyścigów, robią w pełnym pędzie 18—23 metrów na sekundę, podczas gdy koni wyścigowy nie przekracza szybkości 19 metrów na sekundę. Najwyższa szybkość zajęcia wynosi 18 metrów na sekundę.

Podziękowanie.

Wszystkim przyjaciołom i znajomym, którzy raczyli oddać ostatnią posługę zwłokom
ś. † p.

EMILA CASPARRA

i okazali nam tyle dowodów serca i życzliwości, a zwłaszcza Szanownemu Duchowieństwu, Dyrekcji, urzędnikom, majstrom i robotnikom firmy „Paweł Desurmont, Motte i S-ka” składamy serdeczne „Bóg zapłać“

**Eliza Gaspar
Piotr Kling z żoną i synem**

4804

(Telefonem z Warszawy)

Loterya. Dziś, jako w 7 dniu ciągnięcia 5-ej klasy 197 loteryi klasycznej Królestwa Polskiego, padły następujące główne wygrane:

40000 rb. nr. 9129.
15000 rb. nr. 8741.
10000 rb. nr. 448.
2000 rb. nr. 21552.
1000 rb. nr. 1700, 4080, 5734.
400 rb. nr. 218, 1758, 4164, 4179, 8840, 19905, 19908, 22660.
200 rb. nr. 692, 3532, 3789, 3845, 6957, 8303, 8747, 11852, 12863, 21915, 23160.

Tabela wygranych.

(Nieurzędowa).

W 6-ym dniu ciągnięcia 5-ej klasy 197-ej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego (w dniu 15-go grudnia) wylosowano następujące wygrane:

Rb. 20,000 № 15457.
Rb. 8,000 № 21099.
Rb. 4,000 № № 10170.
Rb. 2,000 № 4595.
Rb. 1,000 № № 13991 20949.
Rb. 400 № № 3700 6981 8202 8585 9146 10509 21527 23218.
Rb. 200 № № 8234 9586 11195 14295 14601 17274 17507 18147 20126 21587.
Rb. 100 № № 567 945 1549 2416 3095 4230 7498 7536 8684 9040 9957 10017 10585 11990 12564 15495 15997 16415 16560 18270 20912 20915 21107 21935.
Rb. 50 № № 22 42 69 71 95 189 202 352 83 420 69 505 45 48 86 632 40 68 71 73 729 61 819 56 929 37 44 85.
1011 23 38 65 72 104 7 220 96 303 23 37 45 62 431 59 512 43 44 52 673 735 40 44 54 65 72 818 28 37 59 62 95 924.
2069 78 96 153 78 215 338 46 65 88 413 28 70 502 7 33 60 90 605 28 56 701 11 42 832 53 70 71 97 99 906 51 81.
3030 64 167 80 81 84 203 38 303 418 22 39 55 581 90 695 98 712 51 807 18 67 89 907 32 64.
4056 37 44 143 223 37 62 95 341 85 404 5 27 81 556 72 75 99 601 29 51 82 705 27 58 60 912 46 63 70 88.
5002 7 25 165 67 76 244 83 98 516 54 50 419 531 65 83 607 24 807 22 67 69 905 62 91.
6059 91 95 119 26 253 56 78 351 454 35 77 554 91 657 82 724 29 52 806 11 919 67 75.
7000 55 39 147 88 211 13 32 40 89 319 25 56 75 456 66 94 511 15 31 38 81 88 624 80 729 800 904 26 37 51 55 88 96.
8016 41 45 57 151 50 80 219 49 378 91 561 601 2 4 18 722 46 80 84 95 879 912 41 45.
9019 32 92 136 74 291 311 26 80 414 79 81 515 41 646 715 38 829 35 44 47 60 83 89 902 44 64.
10072 190 205 22 67 310 44 55 64 75 96 419 34 54 56 74 507 21 22 47 83 696 735 67 810 64 916.
11008 20 28 49 112 36 75 97 213 20 56 65 64 79 314 25 32 43 96 457 49 72 91 518 35 635 53 707 64 820 25 82 90 925 32 50 95.
12026 46 69 95 124 41 43 49 98 238 55 84 350 52 58 77 520 696 735 52 853 89 902 4 69.
13158 84 270 365 404 15 27 29 46 70 95 518 30 41 53 82 97 609 48 51 54 76 90 700 3 48 49 78 80 84 837 92 96 904 40.
14001 72 135 87 205 7 49 72 92 323 79 520 79 627 53 65 719 25 40 46 832 928 31 69.
15063 85 97 101 17 46 86 218 358 458 526 37 69 706 709 19 28 45 70 817 18 35 65 904 34 72.
16063 72 75 140 43 49 221 94 309 13 54 65 68 417 45 507 19 616 897 904.
17036 80 11 47 75 96 245 56 63 506 406 38 42 59 95 557 674 715 57 79 850 85 86 88 903 18 36 65.
18052 55 104 17 51 204 41 332 65 425 56 596 664 95 707 30 31 809 67 68 914 25 29 54 74.
19006 101 22 33 50 82 313 43 503 9 99 679 94 99 735 72 818 95 924.

Jutro w Niedzielę dnia 17-go grudnia o godzinie 8-ej m. 15

„Lutnia”
Piotrkowska 108

Wieczór Wokalno-Muzyczny

Bilety nabywać można przy wejściu na salę; dla członków w cenie 90 kop. i dla gości po 120 kop. łącznie z programem i szatnią.

4085

ZAKOPANE.

3915

„Hotel-pension Warszawski”.

Murowany, urządzone z komfortem. Centralne ogrzewanie. Kuchnia wykwinna. Ceny za pension od 8 koron.

POLIKLINIKA Pasaż - Meyera 1.
chorób oczu Tel. No 28-39.
Godziny przyjęć od 10-12
o-ra B. Donchina i od 4-7^{1/2} po pol. 2937

Dr. B. Rejt

Średnia № 5, powrócił.

Sp. choroby skórne, włosów, weneryczne, moczopłciowe, i kosmetyka lekarska. Leczenie syphilisu Salvarsanem Ehrlich-Hata 606 (interven) Leczenie eldktrycznością (elektrolizą) i masażem wibracyjnym. Godziny przyjęć od 8-1 i od 4-8 w. w niedziele i święta od 9-2 p.p. Dla Pań osobna poczekalnia. 3689

Piotrkowska 192 dawniej (200)

Lecznica zębów

M. Riesnik-Epstein.

Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Specyalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron. Reperacje i przeróbki sztucznych zębów na oczekaniu. Ceny bardzo przystępne. 2599

Kotły czyści i repara je solidnie fabryka kotłów. Kociępczy, Suwalska 24. 3037d

Numer dzisiejszy składa się z 20-tu stron.

O FIARY.

Na „Gniazdo” Tow. opieki nad dziećmi.
W drugą bolesną rocznicę śmierci ukochanej córki naszej, Kazi Salskiej, składamy 5 rb.
Na Towarzystwo wpisów szkolnych przy gimnazjum polskiem p. Radwańskiego.
Dla uczczenia szefa i kolegów za dar jubileuszowy składa Jan Czarnecki 15 rb.
Dla najbiedniejszych.
Władysław Świętek dla uczczenia ś. p. Władysława Łuczковского — 3 rb.

ODPOWIEDZI REDAKCYI.

Panu Radziszewskiemu. Jest to sprawa prywatna i do ogłoszenia w gazecie bynajmniej się nie nadaje.

**Zakład krawiecki
J. KOZŁOWSKIEGO**

przeniesiony został na ulicę Benepykta № 1.
ZAOPATRZONY W NAJNOWSZE MATERIAŁY KRAJOWE I ZAGRANICZNE. 3021

GIELDA WARSZAWSKA. Sprawozdanie telegraficzne. 2 godzina.

	Zad	Ofiar	Trans		Zat.	Ofiar.	Pr z		Zad	Ofiar	Trans
Czeki na Berlin	46 37 ^{1/2}	—	—	4 ^{1/2} L. Ziemskie	89.40	88.40	88.90	5% Piotrkowa	—	—	—
4% Renta	92.75	91.75	92.40	4% L. Warsz.	—	—	—	Akc. Lilpopy	—	—	134.50
5% Poż. z 1905	103.75	102.75	—	5% L. Warsz.	93.50	92.50	93.00	„ Putiłowsk	—	—	144.25
5% Poż. z 1906	103.75	102.75	—	4 ^{1/2} L. Łódz.	89.50	88.50	—	„ Rudzki i Ska	—	—	630
Premiówka I	487	477	—	5% L. Łódz. 4 i 5 s.	99.00	97.00	—	„ Starachowic	—	—	—
„ II	376	366	—	4 ^{1/2} L. Łódz.	86.25	85.00	—	B. Hand Warsz	—	—	—
Szlacheckie	329	319	—	Bank Państwa m. Petersburga	—	—	—	„ „ Łódzk.	425	424	—
				Rudzki i S-ka (nowe akcje)	—	—	—				
				Bank Handlowy m. Warszawy (nowe akcje)	—	—	—				

Teatr Popularny Konstanyńska 16.

W środę dnia 20 grudnia przedstawienie zakupione przez „HARMONIĘ”
danym będzie

Lekka komedia Fr. Molnara.

„W pogoni za wdowieństwem”

Bilety po cenach niższych do połowy nabywać można do srody dnia 20 b. m. do godziny 4-ej po południu w księgarni p. Ciota (Przejazd № 14) później po cenach normalnych w kasie teatralnej

CASINO. Dziś zmiana programu, między innymi:

Amerykański Sport „High-life”

Spotkanie dwóch lokomotyw

Od dnia dzisiejszego orkiestra koncertowa „Quintet”. 4025

p. Jana Bajkowskiego (tenor opery);
p. N. Frydberg (fortepian),
p. prof. K. Sporzyńskiego (wiolonczela);
p. Jadwigi Ender-Żugajew czowej (deklam.);
oraz Chóru mieszanego „Lutnia”.

z udziałem

Szkatułki

z farbami **AKWARELOWYMI I OLEJNYMI** w najlepszym wykonaniu i różnych cenach, jak również **stalugi, palety, pędzle, płótna malarskie**, farby w kawałkach, miseczkach i tubach.

WZORY do malowania, oryginalne i pouczające, dla początkujących i amatorów najstosowniejsze na podarki

GWIAZDKOWE

poleca w wielkim wyborze

**Skład Farb
A. MÜLLERA**

ul. Przejazd № 4. Telefonu 18-03.

5997

DROBNE OGŁOSZENIA.

A.A.A.A.A.A. Podaję wiadomości Szanownej Klienteli!! Wielka wyprzedaż przedświąteczna w moim zakładzie mebli tapicersko-stolarskim, w wielkim wyborze nowych jak również używanych, po cenach znacznie niższych, uprzejmie proszę zwiedzać mój zakład przy ulicy Nawrot 37, 10335-6-6

A.A.A.A.A. Nauczycielki z muzyką, nauczycieli z wyjazdem wykształconym na godziny; angielski, francuski, niemiecki, bony z szyciem, freblanki, kasyerki, buchalterki, pielęgniarki, gospodynie; swiadectwa chlubno — poleca biuro Adamowiczowe, Piotrkowska 103 3251-12ws-11

A. Lombard Mikołajewska 23. Okazyja na gwiazdkę. Są do sprzedania zegarki srebrne i złote, nowe i używane, oraz inna biużuteria po cenach bardzo niskich. 10265-9-8

A. Kupię używany aparat kinematograficzny z przyrządami. Oferty z podaniem ceny składać w administracji „Rozwoju” pod „B. W. K.”, 10422-2-2

A! Zdolne i pod ręczne potrzebne zaraz. Przejazd 48 m. 11. 10474-1

A! Meble rozsprzedam bardzo tanio bile zaraz: garnitur salonowy, tremo, słupy, ekran, toaletę damską, kredens, stół, krzesła, szafę, otomanę, łóżka z materacami, umywalnię z garniturem, bielizniarkę z lustrem, biurko szafkowe z fotelami, zegar, gramofon, stoliki fantazyjne. Ul. Piotrkowska № 192 m. 5. 10475-2-1

Fabryka Armatur i Odlewnia Metali B. Górecki i M. Wolski, Karola № 6 poszukuje zdolnego tokarza i ślusarza na roboty armaturowe. Może się także zgłosić uczeń do odlewni. 4047-2-1

Gramofony, płyty, najświeższe, kolędy, po cenach bardzo niskich, za gotówkę i na raty, a także przyjmuję reparację. Długa 64, przy Benedykta. Rybnikowski. 10442-2-2

Jest do sprzedania dorożka na gumach; ul. Średnia nr. 78. 10468-2-1

Jest do sprzedania zaraz urządzenie do domowego elektrycznego oświetlenia, składające się z elementów i akumulatorów. Ul. Zakątna 28 m. 5 oficyna. Dowiedzieć się można między 7-9 wieczorem. 10454

Jest do wynajęcia od marca lub 1 kwietnia nowego stylu, przy ul. Milsza 33 róg Lipowej, lokal, składający się z jednego narożnego sklepu o dwóch wystawowych oknach i przyległych do tego 4 pokoi, kuchni i korytarza, może być odnajęty w całości lub częściowo. Dowiedzieć się w składzie aptecznym J. Tuszyńskiego, Milsza nr. 33. 10462-2-1

Miód lipcowy, czysty, do sprzedania. Wiadomość: Główna № 11. m. 20. 10546-3sp-2

Maszyny 2 Singera, miasiac używane, bębnowa, pierścieniowa i maszynna za 16 rubli. Piotrkowska 103 m 5 8744-20-19

Mieszkanie 4 pokoje z kuchnią i wszelkimi wygodami do wynajęcia w starym i suchym domu. Radwańska № 24. 10436-3-1wc

Młody człowiek z towarzystwa poszukuje elegancko umeblowanego pokoju przy przyzwoitej rodzinie. Może być z całodziennej utrzymaniem. Oferty w Administracji „Rozwoju” pod „J. K.” 10460-1

Magle nowe najnowszej konstrukcji, do sprzedania. Fabryka magli, B. Kapczyńskiego. Zgierska № 24. 10475

Mieszkanie za 4 rb. dla papienki, pracującej poza domem. Pasaż-Szulca № 4, m. 20, między 12 a 4-tą. 10465-3-1

Meble z powodu wyjazdu tanio sprzedam. Otomanę, dwie szafy, łóżka, bielizniarkę, kredens, krzesła, stół, tremo, parawanik, słupki. Konstantynowska 7, m. 15. 10467-3-1

Nauczyciel ludowy za wyszukanie odpowiedniej posady przy fabryce zaraz, lub od wakacji deklaruje się złożyć 100 rubli. Swiadectwa chlubno. Ul. Targowa 45, m. 37. 10241-8-2

Na ul. Średniej od nr. 22 lub na rogu Nowego Rynku zgubił złoty łańcuch z brelokami dużym srebrnym. Pamiątka rodzinna. Upraszam bardzo za nagrodę 10 rb. oddać. Andrzeja 45 m. 3. 10448-3-1

Nauczyciela ludowego posady poszukuję. Pasaż Szulca 11 m. 17. 10457-1

Na Gwiazdkę polecam tornistry szkolne dobrej roboty, oraz różne wyroby skórzane. Tamże okazynie otomana mokketowa tanio. Konstantynowska 41, Rybny. 10477-3wc-1

Od 1 stycznia 1912 r. na Pabianickiej szosie, na trzecim przystanku kolei Elektr. „Kurok” są do wynajęcia 2 sklepy z mieszkaniem, 2 pokoje z kuchnią i pojedyncze. Wiadomość ul. Widzewska № 127; tamże potrzebny stróż w starszym wieku. 10471-4-1wcs

Place do sprzedania lub wdzierżawienia róg Pańskiej i Radwańskiej na dobrych warunkach. Wiadomość ulica Główna № 67a u właściciela Frenki. 10455-3-1

Potrzebny chłopiec do apteki w wieku lat 16. Wymagane świadectwo szkoły elementarnej i świadectwo z ostatniej służby. Wiadomość w aptece: Piotrkowska 127. 10456-2-1

Potrzebne są bardzo zdolne staniczarki i pod ręczne, Ul. Wschodnia 59. 10441-2-2

Pokój do wynajęcia duży, widny, ładnie umeblowany, Długa 19, m. 7. 10552-3-5

Przybłąkał się pies wyżeł, maści żółtej; jest do odebrania: Antoniew-Stoki, w domu Bartosiewicza nr. 25. 10451

Prośby, apelacje, kasacje, sprawy karne, inkaso protestowanych weksli. Dawid Maków, Widzewska № 36 podwórce. 10469-1

Pokój umeblowany zaraz do wynajęcia, Widzewska № 109, m. 16, drugie piętro. 10406-s1

Pokoje słoneczne z osobnym wejściem, z wygodką i usługą do wynajęcia, Długa 72, IV piętro. 10416-3-2

Pokój do wynajęcia z utrzymaniem dla inteligentnej kobiety, Piotrkowska 92. Biuro nauczycielskie. 10420-3-5

Potrzebna stróżka za mieszkanie. Ul. Łudwiki (Luizy) 20. 10480-3-1

Szkola początkowa do sprzedania. Bliższa wiadomość: ulica Szkolna № 13 pp. Gontarscy. 10472-3-1

Student Berlińskiego Uniwersytetu udziela lekcji niemieckiego języka. Widzewska 30 m. 28. 10453-2-1w

Sklep dystrybucyjno-kolonialny, narożny, dobrze prosperujący, utrzymanie pewne, okazynie sprzedam, ul. Zarzewska № 135. 10553-12-3

Sklep sprzedam kolonialno-dystrybucyjny z powodu wyjazdu, ulica Borysia № 7. 10569-3-3

Sklep kolonialny jest do sprzedania zaraz, lub od Nowego Roku, św. Anny 22. 9677-1038-6

Szanujcie Wasze zdrowie! Używajcie znanej w całym świecie herbaty z gór Harcu D-ra Lanera (Harzgerbergsthee), środek skuteczny przy chorobach żołądkowych, reumatyzmu, kaszlu, astmie i in. Cena oryginalnego 1/2 pudelko 50 kop., 1/2 rb. 1. Główna sprzedaż: Ul. Zachodnia № 21, m. 9. 10503-12ss-2

Sklep do sprzedania z powodu samotności. Wiadomość: Widzewska 84. 10447-3-1

Sprzedam meblowe szafy i łóżka, w cenie przystępnej. Słowińska nr. 8 m. 1. 10442-2-1

Sklep rogowy do sprzedania. № 51 róg Przejazd i Wodnej. 10461-1

Sprzedam budkę kolonialną z urządzeniem sklepem bardzo tanio, z powodu wyjazdu. Ul. Przejazd 61. 10440-3-1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania z powodu wyjazdu, Średnia 97. 10423-2-2

Sprzedam sklep kolonialno-dystrybucyjny. Wiadomość: ul. Średnia № 17. 10425-3-2

Sprzedam tanio instrument mały kaliope, prawie nowy, Tramwajowa 15, stróż wskaże. Obejrzeć można: od 12-2 w południe i od 6-8 wiecz. 10421-2-2

Szwaczka zdolna i sumienna potrzebna zaraz. Konstantynowska 5, m. 6. 10404-3-3

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania z powodu wyjazdu, ul. Wysoka 29. 10407-3-5

Tużurkowe ubranie sprzedam. Długa 83. Stróż. 10418-3-5

Woznica, przyjaciel koni, do świadczenia i chłopiec stajenny potrzebni. Benedykta 88. 10419-2-2

Wielki wybór ładnych choinek, duża ilość zdanych do większych lokali i dekoracji, Geyarynek, przy kinematografie „Komet”. 10405-6-3

Zęby sztuczne stare, mogą być zniszczone, złoto, platyna, kupuję. Place po 15 kop. za zab. Furmański, Bałuty ul. Zawadzka 15 m. 6, dom Pikały. 10455-1

Zakład czyszczenia pierza po ścielewego Karola Lamprechta (mieszka Milsza № 23). Zakład Pańska № 74. 5561-26319

Zaraz potrzebny zdolny (auslegier) okuwacz, Długa 131. 10400-3-5

Zaraz do sprzedania łóżka marmurowe, umywalnia marmurowa, lustro tremo, szafa do rzeczy, oraz stoliczki; tamże zaraz do wynajęcia pokój duży, frontowy z umeblowaniem lub bez. Dzielna 40. m. 1. 10438-3-2

Zaginął pies czarny, duży, uszy obcięte, wabi się „Aro”, odprowadzić za wynagrodzeniem. Ul. Wróbla № 9. 10453-3-2

Z powodu wyjazdu jest do odstąpienia zaraz sklep. Wiadomość w tymże sklepie, ulica Milsza 27. 10397-5-5

2 magle do sprzedania, Główna 2 № 33. 10454-2-2

2 magle i plac do sprzedania Wodzewska 129. 10450

20000 rubli poszukuje się na pierwszy numer hipoteki po Towarzystwie kredytowym. Pośrednictwo wykluczone. Łaskawe oferty pod „L. L. 592” w adm. „Rozwoju”. 10466-6-1

Zagubiono dokumenty.

Franciszek Grzegorzczak zagubił kartę od paszportu wydaną z fabryki Heinza i Kunitzera. 10465

Henryk Smok - Wronski zagubił paszport wydany z magistratu miasta Łodzi. 10415-3-2

Maryanna Nowak zagubiła kwit od paszportu, wydany z fabryki Scheiblera. 10470-1

Olga-Rozalia Redlich zagubiła bilet, wydany z fabryki braci Kochańskich. 10464-1

Stefan Hupiński zagubił paszport wydany z gminy Łęczno, gub. piotrkowskiej. 10414-3-3

Władysław Malinowski zagubił kartę od paszportu wydaną z fabryki Scheiblera. 10427-3-2

Zaginął paszport na imię Józefy Samplawskiej, wydany z gm. Klodawa, gub. kaliskiej. 10340-3-2

Zaginęła karta od paszportu na imię Józefa Niteckiego, wydana z fabryki „Ruf i Gutche”. 10449-1

Zaginął kwit od paszportu wydany z fabryki F. Eisenbrauna na imię Klary Berndt. 10459-1

Zaginęła karta od paszportu wydana z fabryki Sztajnerta, na imię Anny Eberhard. 10429-1

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki I. K. Poźnańskiego, na imię Wawrzyńca Garnarka. 10459-1

Zaginął paszport na imię Marcina Linke wydany z gminy Brus, pow. łódzkiego. 10590-3-3

Zaginęła karta od paszportu na imię Konstantego Strzemieckiego wydana z fabryki Leimana. 10445-1

Ministerium oświaty
MOSKIEWSKIE
PRZYGOTOWAWCZE

Kursy

pułkownika B. Fronziejnia przy uczestnictwie generała Malinowskiego przeciwi odciskom „CORRIDGE DE KIENE” w cenie 60 k. Zwraca się pieniądze, gdyby wygojenie nie nastąpiło. Żądać we wszystkich aptekach, składach aptecznych i perfumeryach. Reprezentacja na całą Rosję: H. Neumann, Łódź, Piotrkowska № 89, Telefon № 45-20. 3544-10-1

ZUPEŁNE WYLECZENIE!

ODCIŚKI wyleczy zupełnie każdy po użyciu amerykańskiej masei przeciwi odciskom „CORRIDGE DE KIENE” w cenie 60 k. Zwraca się pieniądze, gdyby wygojenie nie nastąpiło. Żądać we wszystkich aptekach, składach aptecznych i perfumeryach. Reprezentacja na całą Rosję: H. Neumann, Łódź, Piotrkowska № 89, Telefon № 45-20. 3544-10-1

PRZEDWCZESNĄ MĘSKĄ NIEMOC PŁCIOWĄ zarówno jak i wszelkie cierpienia neurasteniczne usuwa szybko i gruntownie
MUIRACITHINA ALEXANDRA

Orzeczenia największych profesorów wysyłamy gratis i franco.

Kantor Chemicznych Preparatów, St-Petersburg, Mała Koniuszna № 10.

OSTRZEŻENIE. We własnym interesie należy zwracać baczną uwagę na nazwę: **MUIRACITHINA ALEXANDRA**.

Główny skład dla Królestwa Polskiego: S. Rościszewski & J. Kirchmayer, Warszawa, Bracka № 6. W Wilnie dostać można u J. B. Segalla i we wszystkich innych aptekach.

2855

WINA odstale w wyborowych gatunkach.	PIERNIKI jak lat poprzed- nich 8-iu pierw- szorzędnych firm.	ORZECHY oraz BAKALIE mieszane.
Jan Styczyński		
Kawior Astrachański i Amarski	Piotrkowska 131, telefonu 14-05.	Ryby wędzone i Delikatesy.
Drób bity i Dziczyzna.	Przy zakupie 10-iu butelek WINA 11-ta darmo.	Wina węgierskie, francuzkie, szam- pańskie i krymskie białe i czerwone.

4053

„PROMIEN”

J. NAIMSKI i Z. KORYCKI 8295

Właściciel **Zygmunt Korycki**
firmy inż. **Warszawa, Trębacka 2 (róg Kr. Predm.)**

Wyłączne Przedstawicielstwo
fabryk wyrabiających

Lampy Naftowo-Żarowe

„Kitson” (angielskie), „Royal” (cze-
skie), „Standart” i „Per-Se” (nie-
mieckie).

Sila światła 160 do 1700 świec. Minimalne zu-
życie nafty. Nizkie ceny (od 40 rubl.) Do oświetlenia: ulic,
Codwórz, sal fabrycznych, warsztatów, sklepów, restauracji i t. p.
penniki ilustr. na żądanie bezpłatnie. Poszukiwani agenci i przedst.

SPRZEDAJĘ Z POWODU WYJAZDU ZA GRANICĘ

swój dom w Kaliszu

przy ulicy Wrocławskiej, na warunkach przystępnych
za 32,000 rubli.

Oferty przyjmuję **Józef Perliński.**

4820

ADELNAU, via Ostrowo-Posen.

Zarząd drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej

ogłasza, iż na mocy 84-go artykułu Ogólnej Ustawy dróg żelaznych
na towarowej stacji **Łódź-Kaliszka** w dniu 7/20-go grudnia
1911 roku o godzinie 10-iej zrana odbędzie się sprzedaż z licytacji
desek brzożowych i jodłowych wagi 1915 pudów z przesyłek stacji
Nazimowo № 3974, i Prigorje № 20753 wysłanych przez Lewitila
i Mileckiego na okazicieli bez zaliczeń.

O ile w pierwszym terminie sprzedaż nie dojdzie do skutku,
powtórny termin licytacji naznacza się w dniu 9/22 grudnia 1911 r.
o godzinie 10-iej rano.

4780

WYPRZEDAŻ GWIAZDKOWA

którą rozpoczynam w **Sobotę, 17 grudnia** następcza sposobność nabycia po cenach tak niezwyk-
le niskich towary, zapelniające moje ogromne składy, że taniość ta wzbudzi powszechną uwagę.

Materyały dla dziewcząt
z czystej wełny
od 45 kop.	Resztki na bluzki
z czystej wełny
od 1 rb. 35 k.	Majteczki dla dziewcząt
od 90 kop. do 1.45.
CHUSTECZKI DO NOSA
od 60 kop. do 1.60 k. tuzin.
Materyały na kosyummy
dawniej 1.50—80
teraz 80—45	Koszule dla dziewcząt
tylko w trwałych gatun.
od 1.10 do 1.75.	Pończochy dla dziewcząt
od 25 do 70 kop. para.

4824

Mousseline de Laine rabat 10 proc. — Fartuszki i Firanki w olbrzymim wyborze.

Każdy 10-ty kupujący otrzymuje lalkę gratis.

E. STEGMANN, ulica Piotrkowska № 144 róg Ewangelickiej.

Po grantownem odrestaurowaniu i powiększeniu lokala **został otwarty**
dnia 1 grudnia r. b.

MAGAZYN BIELIZNY MĘSKIEJ, DAMSKIEJ i GALANTERYI

„Bronista” DZIELNA
№ 2

i zaopatrzone zostały tylko w wyborowe towary pierwszorzędnych fabryk po
cenach niskich lecz stałych. Obejrzenie towaru nie obowiązuje do
kapna. Filii żadnej nie posiadamy, tylko **ulica Dzielna № 2.** 4818

Jedyny łagodny i pewny
środek przeczyszczający

Sprzedaż w aptekach
i składach aptecznych.

GZKOLADKI
Drasin-Lubelski

Smaczne w użyciu i
skuteczne w działaniu.

Pudełko 50k. dla dzieci i
dorosłych.

3793d

Dr. med.
Wincenty Łukaszewicz
b. kliniczny dr. w Petersburgu
zamieszkał w Łodzi, Zawadzka 10,
Choroby wewnętrzne, kobiece,
dzieci. Przyjmuje od 10—12 i od
4—6 wieczorem. 4260m

SRODKI do ZĘBÓW

Elksir, Proszek, Pasta i Mydło
OJCÓW

BENEDYKTYNÓW
Opactwa SOULAC

Bezwarunkowo najlepsze ze wszystkich
znanych środków do zębów. Gruntownie
antyseptyczne i zupełnie nieszkodliwe dla
błony ustnej.

WAŻNA UWAGA
Flakony eliksiru Benedyktynów nie
opatrzone plombą komory celnej ros-
syjskiej powinny być uważane za po-
drobione.

MODEL
FLAKONU.

3727

PRZYJACIEL DZIECI

Najstarsze i najwięcej rozpowszechnione w Polsce pismo tygodniowe ilustrowane dla młodzieży.

Komitet Redakcyjny: **Jadwiga Chrzaszczowska, Stefan Gębarski, Wacław Podwiński.**
Wydawcy: **Towarzystwo akcyjne wydawnicze „ŚWIAT”.**

Pragnąc uprzystępnąć „Przyjaciela” dla czytelników każdego wieku, pismo podzielone zostało na trzy odrębne wydawnictwa.

Przyjaciel Dzieci

pismo dla młodzieży od lat 10 do 16

Jednocześnie drukowana będzie powieść: **Kapitan Danrit p. t. Robinson na dnie morza**, pełna niezwykłych przygód, obficie ilustrowana. Prace **M. Gerson-Dąbrowskiej: Samochodem przez Hiszpanię**, **Dyakowskiego: U podnóża Tatr**, i **J. Chrzaszczewskiej: Z krainy wód i granitu** ukażą się w ciągu najbliższego roku. Stałą rubryką „Przyjaciela” są **Opowiadania historyczne, Pogadanki naukowe**, starannie prowadzony dział **Gier ruchowych i zabaw sportowych**, wreszcie co tydzień „**Gazetka**” poświęcona aktualnym sprawom bieżącym.

drukować będzie w r. 1912, jako w chlubną rocznicę wyprawy Napoleona na Moskwę, niezmiernie ciekawą powieść **W. Gąsiorowskiego p. t.**

DOBOSZ WOLTYŻERÓW,

osnutą na tle krwawych bojów Napoleońskich.

osnutą na tle krwawych bojów Napoleońskich.

Świątek Dziecięcy

medyjki, opowiadania, bajki, biony licznymi ilustracjami.

dotadzet tygodniowy do „Przyjaciela”, przeznaczony dla młodszej dziatwy, od lat 5 do 10, zamieszczający powiastki, komedjki, wierszyki w formie przystępnej, a bardzo popularnej, ozdobione licznymi ilustracjami.

Biblioteka dla Młodzieży

co miesiąc książka 6 do 7 arkuszy druku, z ilustracjami, w ozdobnej płóciennej oprawie. „Biblioteka” drukuje prace najwybitniejszych pisarzy polskich i obcych. W roku 1912 ukażą się powieści: **E. Jezierskiego: W wozach Samosierzy**, z przesyłką pocztową rocznie — 5 rb., kwartalnie — 1 rb. 25 kop. Pragnący otrzymywać „Bibliotekę dla Młodzieży”, dopłacają prócz tego 15 kop. od tomu za oprawę, czyli 45 kop. kwartalnie.

Wł. Nawrockiego: Tysiąc walecznych, opisujące dzieje walk o niepodległość Włoch, **St. Gębarskiego: Nasze ziemie, nasze grody**, wreszcie pięknie ilustrowane **Zycie Napoleona I.**

Wszystkie trzy wydawnictwa: „Przyjaciel Dzieci”, „Świątek Dziecięcy” i „Biblioteka dla Młodzieży” kosztują razem: w Warszawie rocznie — 4 rb., kwartalnie — 1 rb., z przesyłką pocztową rocznie — 5 rb., kwartalnie — 1 rb. 25 kop. Pragnący otrzymywać „Bibliotekę dla Młodzieży”, dopłacają prócz tego 15 kop. od tomu za oprawę, czyli 45 kop. kwartalnie.

Numery okazowe i prospekty wysyła Administracja na żądanie.

Prenumeratę nadsyłać należy wprost do Administracji: Warszawa, Aleje Jerozolimskie 49, lub filii naszej w Łodzi: Biuro „Promień”, Piotrkowska 81.

4015

Zakład Optyczno-Elektrotechniczny Kazimierza Roszaka

(dawniej ST. LEWIŃSKI)

w ŁODZI, Dzielna № 1. Tel. 23-44. Firma istnieje od 1886 roku.

Najpiękniejsze upominki GWIAZDKOWE

w wielkim wyborze stanowią: Lornetki najnowszych fasonów od 4 rb. 50 kop. do 150 rb. sztuka, binokle i okulary złote, double, oksydowane, lorgnons, barometry, cyrkle Gerlacha, maszyny elektryczne, brzytwy i maszyny do golenia, latarnie magiczne, kinematografy, termometry, scyzoryki i kompasy etc.

DUŻY WYBÓR: Narzędzi chirurgicznych, środków opatrunkowych, naczyń szklanych lekarskich i chemicznych, pasów rapturowych, bind damskich, inhalatorów, irygatorów, pończoch oraz wiele innych wyrobów gumowych.

Wyłączna sprzedaż na Łódź, Zgierz i Pabianice mikroskopów, przyrządów do badań krwi, aparatów polaryzacyjnych, mikrotomów i aparatów projekcyjnych znanej fabryki C. Reicherta z Wiednia.

Reparacja wszelkich manometrów kotłowych i parowozowych. Instalacja dzwonek elektrycznych, telefonów, piorunochronów, oraz ich konserwacja. Ważne dla aptek i składów aptecznych. Wagi i ciężarki apteczne stemplowane. Ceny konkurencyjne.

3929

Palacze znawcy

Zechcą spróbować

Nowo wypuszczone PAPIEROSY

„MUMM”

100 szt. 1 rb., 25 szt. 25 kop., 10 szt. 10 kop.

„PAN” 100 szt. 60 kop., 25 szt. 15 kop., 10 szt. 6 kop.

aby się przekonać o ich dobroci.

3379

T-wo A. Bogdanow i S-ka w Petersburgu

Dostać można we wszystkich sklepach tabaczknych i dystrybucyjach.

WOLMAN

poleca Sz. Publiczności

swoje

Ozdoby Choinkowe BAZAR LALEK

w bogatym wyborze po nader niskich cenach,

4774-3-1

ulica Piotrkowska № 121.

Skład win

1835

M. D. OKOJEWY

Dzielna № 11

Zdrowie jest bogactwem i szczęściem!!!

Kto cierpi na żołądek, głowę i ogólne niedomaganie ten powinien pić **Wino żołądkowe № 7**, zatwierdzone przez rząd za Nr. 3478. Wino żołądkowe, zastosowane w Ekaterynburskim pułkowym lazarecie przy chorobach żołądka, wykazało znakomite rezultaty, co stwierdza świadectwo, wydane przez starszego lekarza w 1910 r., jak również w 1911 r. przez starszego lekarza szpitala Czerwonego Krzyża, gdzie wino było z powodzeniem stosowane. Wina żołądkowe № 7 w żadnych innych składach niema jak tylko w składzie win M. D. OKOJEWY, Dzielna № 11. OLIVA do lampek 20 kop. funt. KNOTKI bezpłatnie.

Nie kupujcie lalek!!

przed odwiedzeniem pierwszego w Łodzi

Bazaru lalek

posiadającego bogaty wybór po przystępnych cenach

Nowość!!

Nowość!!

- 1) Same pijące Baby.
- 2) Wszelkie reparacje wykonywują się punktualnie.
- 3) Niepolamane główki wykończą się jak zupełnie nowe.

Jakób Dunkelmann

119 Piotrkowska 119

4772

BIURO

Architektoniczno-Budowlane

inżynierowie

R. MILER i E. BANASZ

w Łodzi, ulica Krótka № 8.

Telefonu 28-72

Wykonuje plany budowlane, kosztorysy, detaliczne i robocze rysunki, przyjmuje dozór techniczny nad wszelkimi budowlami, oraz obejmuje kierownictwo artystyczno-dekoracyjne przy urządzeniu wnętrz i zewnętrznych elewacji domów

Handlowcy inteligentni

znajdą stałe lub przejściowe zatrudnienie przy wysokim wynagrodzeniu.

Zgłosz. osob. w Hotelu Wiktorya 51. 4764-3-1

Do pieców pokojowych
są **brykiety**
niezrównane!

Palą się wolno, tną się długo i trzymają ciepło
jak żaden inny węgiel

Skład węgla
i drzewa p. f. **„DRZEWO”**

Przejazd 21 i 80a. — Tel. 17-09 i 28-60.

NAJLEPSZY a przeto **NAJTANŹSZY**

opat dla użytku domowego

był jest i pozostanie
węgiel kamienny

PRIMA WĘGIEL KAMIENNY KRAJOWY dla fabryk i ażytku domowego
A. O. TESCHICH i S^{KA} Widzewska 62.

Na stołach **GWIAZDKOWYCH**

w KSIĘGARNI

Ludw. Fiszera

Piotrkowska № 48

przygotowano w wielkim wyborze:

Dla dzieci: Książeczki obrazkowe, baśnie, powiastki, opowiadania.
Dla młodzieży: Powieści histor., moralne, opisy podróży, książki popularno-naukowe i t. p.
Dla dorosłych: Beletrystyka, poezye, dzieła treści naukowej, klasyków, wyd. art. i t. p.

Na składzie są wszystkie nowości wydane w ostatnich czasach.

4762

FARTUCHY

JAKO NAJPRAKTYCZNIJSZE
podarunki gwiazdkowe

POLECA

Ad. Horak Piotrkowska 149.

Największa i najstarsza fartusznia na miejscu.

Każdy 5-ty kupujący

OTRZYMUJE FARTUSZEK ŁALKOWY BEZPŁ.

W NIEDZIELĘ ZAMKNIĘTE. 4770

Pracownia sukien i kostymów damskich.

A. OSIECKIEJ, Nowo-Cegielniana Nr. 14—1-e piętro—wykonywa zamówienia dokładnie, po cenach przystępnych. 4564

Poszukuję

wspólnika, chrześcijanina do interesu bardzo korzystnego z kapitałem rb. 5,000, a co do dalszej informacji dowiedzieć się można Składowa 25 m. 10 między godz. 6 a 9 wiecz. 4596

MIÓD

gwarantowanej dobroci po 28kop. za funt, oraz wina w najlepszych gatunkach, bakalie, orzechy, pierniki. poleca na święta skład win Stadnickiego, Andrzeja 10. 4754

NOWY KANTOR SŁUŻBY

ulica Piotrkowska № 27, w podwórzu. Rekomenduje bony, gospodynie, sklepowe, szwaczki, kucharki, pielęgniarki, portyerów, lokai, stróży oraz robotników rolnych i fabrycznych. 4622

Przeciw kokluszowi, przy kaszlu, astmie, emfizemie, katarach krtań, oskrzeli i chorobach płuc, wzbudza apetyt. Uspokaja nerwy. „Kosulin” aptekarza J. Saskiego w Brześciu Lit. Pozwolenie Rady Medycznej za № 847, Grand Prix w Hadze.—Cena flakonu 1 rb. Żądać wszędzie. — W Łodzi u Spiessa. 1369—d—

UWAGI

№ 91.

Kalosze

petersburskie najnowszych fasonów. **Obuwie** filcowe i skórkowe wyrobu Petersbursk.

T-wa Mech. **Dywany i chodniki** linoleumowe. **Obrusy** i laufy ceratowe, **Artykuły** podróżne. **Zabawki**, oraz wszelkie **wyroby gumowe** poleca w wielkim wyborze

J. Baumgarten, Piotrkowska 91.

Ceny niebywale niskie!!! Towar wyborowy!!! Wszelkie roboty linoleumowe wykonywa akuratnie i najtaniej!!!

4700

UWAGI

DO PRACOWNI

KONFEKCYI DAMSKIEJ

WŁ. JANISZEWSKIEJ

POTRZEBNE

kompletnie zdolne

Staniczarki.

Ulica Przejazd № 16, 1-sze piętro od fronta.

PISARZ

S. WEINTRAUB ŁÓDŹ,

ul. Południowa № 6

pisze do różnych instytucyj rządowych apelacje, prosby i t. p. 4460

Pracownia Gorsetów

dawniej Mikołajowska 53

NATALII KĘDZIERSKIEJ

przyjmuje obstalunki i reperacje.

1575 Piotrkowska 115 m. 6.

P. P.

Niniejszem podajemy do wiadomości Sz. Klienteli, że przy naszym składzie fabrycznym otworzyliśmy wyłączną sprzedaż fabryki wyrobów platerowanych

Bracia Henneberg w Warszawie

nadmieniając, że zbyt skuteczniamy po cenach fabrycznych.

Z poważaniem

Fabryka Lamp i Wyrobów Bronzowych WŁADYSŁAW HENIG i S-ka,
Łódź, Piotrkowska № 29. Telefonu 24-31.

4634

NA ŚWIĘTA!

Wielki wybór bonbonierek, przyborów choinkowych, czekolad i cukrów, marcepanów, mas do ciasta firmy

Riese i Piotrowski

oraz pierników z rabatem fabryk renomowanych, poleca

W. BĄKOWSKA,

Piotrkowska № 43.

4750-5-1

Na Gwiazdkę!

Olbrymi wybór najgustowniejszych
KRAWATÓW

Koszul	Parasoli
Kołnierzy	Bielizny
Mankietów	wełnianej
Szalików	i półwełnianej
Chustek	prof. JAEGERA
jedwabnych	Bluzek
ipółjedwabnych	Serdaków
Szelek	Fartuszków
Pończochy	Skarpetki
Szale gazowe i „Crepe de chine”,	Żabotki, Krawatki,

POLECA MAGAZYN GALANTERYI

M. KOŁODZIEJSKI

№ 3. Ulica ANDRZEJA № 3.

Mieszkanie-skład

róg Piotrkowskiej i Rozwadowskiej są na pierwszym piętrze różne wygodne mieszkania zdatne na kantor albo skład jak również jedna bardzo widna sala 550 kw. łokci, zdatne na skład towarowy lub lżejsze prowadzenie fabryki od 1-go stycznia 1912 roku do wynajęcia. 4600

Dowiedzieć się można ul. Rozwadowska № 1, w kantorze na pierwszym piętrze.

Dom handlowy Bracia Uzdańscy Warszawa Senatorska 22

niezależnie od przedmiotów gospodarstwa wojskowego, otwiera dział sprzedaży towarów dla osób prywatnych.

Kupuje na własny rachunek i przyjmuje na skład dla komisowej sprzedaży poważniejsze artykuły. Zgłoszenia listownie lub osobiście w godzinach biurowych. 5959

Wyższa szkoła kroju i szycia

„JÓZEFINY“

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgii — srebrnym i dyplomami uznania.

Łódź, Piotrkowska № 23.

Karsy wyższe i niższe. Metoda kroju według systemu francuskiego i angielskiego. Grantowna nauka pasowania, mierzenia i upinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia salki, gdzie uczenice nabierają wprawy i gustu. Po złożeniu egzamina w Cecha uczenice otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. Na miejscu duży wybór manekinów.

Przyjmuje się obywatelki podług zbiegłej miary. Zamówienia wysyła się za załączeniem pocztowem.

ZGIERZ.

Zapisy na jednorazowe

półroczne kursy

Języków Nowożytnych

urządzone przez

Instytut Języków Nowożytnych
D-ra KUMMERA w Łodzi

przyjmuje się

w **NIEDZIELE**, dnia 17 b. m. między 4-ą a 8-ą w.

w lokalu Klubu Cyklistów ul. Długa 6.

5979

Międzynarodowe Biuro Ogłoszeń

Wierzbowa 8 Przyjmuje ogłoszenia do wszystkich gazet i tygodników całego świata, redagując pomysłowe teksty pg. ameryk. systemu **Piotrkowska 48**
w Warszawie w Łodzi

oraz posiada specjalny dział zagranicznych fachowych wydawnictw (fachblätter) najodpowiedniejszych do umieszczania ogłoszeń dla poszukujących agentur lub przedstawicielstw.

3635

Spieszcie się!

Abyście się nie spóźnili!

NA WYPRZEDAŻ GWIAZDKOWĄ

Do składu **GRAMOFONÓW**, gdzie można nabyć **Gramofony i płyty**

po cenach najniższych, a mianowicie:

№ 1	z tabą 45 cm.	z 3 płytami	Rbl. 11.50	kop.
№ 2	" 50 "	3 " "	15.—	"
№ 3	" 56 "	3 " "	17.—	"
№ 4	" 56 "	3 " "	18 50	"
№ 5	" 58 "	3 " "	20.—	"
№ 6	" 60	z mechanizmem dwusprężynowym z 3 płytami	Rb. 25	
№ 7	" " "	" " " 3 " "	" 28	

oraz instrumenty muzyczne po cenach bajecznie niskich.

Przemiana przegranych płyt przy kupnie tej samej ilości nowych **NA RATY** na warunkach najdogodniejszych.

W. LIZMAN, Piotrkowska 284, róg Górnego Rynku.

4794

Ważne dla go-podyń.

Która z gospodyń chce mieć doskonale wypieczone ciasto, niech używa proszku do pieczenia Engla. Proszek do pieczenia Engla podejmuje ciasto lepiej niż drożdże i zupełnie nieszkodliwy dla organizmu. Sprzedaż w paczkach po 5 i 10 kop. Proszek Engla, Cukier waniliowy, jak również proszek pudrowy można dostać we wszystkich składach aptecznych i sklepach kolonialnych.

Wyroby firmy Engel i Co Riga. Jeneralna reprezentacja na Królestwo Polskie

M. I. Hiller,

Łódź, Piotrkowska 93. Telef. № 18-49.

Otwock

ulica Kościelna № 7. PENSYONAT

Jadwigi Nesterowicz

Poleca ładnie, wygodnie urządzone pokoje z całodziennym bardzo dobrem i obfitem utrzymaniem, uwzględnieniem dyet. Pianino. Pisma. Czytelnia na miejscu. Ceny umiarkowane.

Obst do sprzedania

mało używany motor na ropę, szwedzki „Avance” najnowszej konstrukcji o sile 15 do 20 koni. Wiadomość: administracja dóbr Świątzenieniejewe, poczta Zduńsk Wola. 4784

Jedyny w swoim rodzaju samodzielający środek do prania jest

„Persil“

Bez pracy, bez tarcia, bez mydła, bez chlorku, tylko jednorazowe gotowanie 1/4-1/2 godziny i bielizna gotowa kwiecisto-biała

„PERSIL“ dezynfekuje i daje bieliznie zapach świeżości pod gwarancją nieszkodliwości. **Spróbujcie i przekonacie się.**

Dostać można wszędzie. Wyłączne przedstawicielstwo i skład:

Warszawa, Ogrodowa 27, S. G. Gatyński. 4758

Praktyczne i stosowne
Podarki Gwiazdkowe

są dla każdego

MATERIAŁY na ubrania,
palla i kostyummy

te są najlepsze i wartościowe; do nabycia

G. A. Restel & Co.

SKŁAD SUKNA

ul. Piotrkowska № 100.

Wiadomem jest całemu światu,

że na **PIĘGI, PRYSZCZE, WĄGRY, mokre łuski LISZAJE, KRÓSTY** i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosmetyczno-leczniczy, niech żąda rozpowszechnionego i uznanego przez powagi lekarskie

MYDŁA ks. KNEIPPA

z powyższą etykietą i napisem na każd. etyk. reprezent. Bez tego podp. — falsyfikaty. Po 40 k. kawałek sprzedają wszystk. apt., skf. apt. i perfumerye. Reprezentant **M. Niedźwiedz, Warszawa, Graniczna 6.** 1591

Zalecany przez pp. lekarzy
KEFIR B. PATZEROWEJ
 Łódź, Mikołajowska 31
 Dostawa do domów rano i po południu. 1660

Pierwsza Chrześcijańska Lecznica chorób zębów i jamy ustnej.
 Porada lub wyjęcie zęba 25 kop. Wyjęcie bez bólu lub plomba po 50 ko Zęby sztuczne od rb. 1 i wyżej. Korony złote i zęby sztyfowe i wszelkie reperacje po cenach umiarkowanych.
 Gutzmana Elixir i proszek do zębów są niezbędne dla utrzymania w czystości jamy ustnej. — **Łódź, Przejazd M 2.** 2573

PUDER VENUS
 LABORATORYUM ST. GÓRSKIEGO
 WARSZAWA, Leszno № 12.
 Najdelikatniej przystaje do twarzy, przyrządzony podług najnowszej. wymagań higieny, anadla
 lizowany i odznaczony na 6-ia wystawach lekarsko-higienicznych najwyższymi medalami i polecony jako najlepszy puder krajowy w ozdobnym blaszanym opakowaniu
Żądać wszędzie.
 2057 Cena próbnych pudełek 15, większe 30, 50 kop. i Rb. 1.

AGATOL
 St. Górskiego, Warszawa, Leszno 12.
 Odnaczony na 6 wystawach najwyższymi nagrodami za skuteczne i antyseptyczne działanie, jako najlepszy środek do czyszczenia zębów i konserwowania dziąseł. Odnacza się silnym i przyjemnym aromatem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni zęby od przedwczesnego próchnienia i bólu, dając im zdrowy i biały wygląd.
Żądać wszędzie! 2607—30

Lecznica D-ra A. Steinberga
 BEREDYKTA M 2, Telefonu M 22-52.
 (Stosowanie fizykalnych metod leczenia)
 Orthopedia. Mechano-terapia (skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, mięśni i kości). Gimnastyka lecznicza. Pracownia przyrządów ortopedycznych.
 Gabinet Roentgenowski. Prześwietlenie i fotografowanie.
 Leczenie chorób skórnych
 Gabinet elektro-terapeutyczny. Arsonalizacja. Stosowanie prądów stałych, przerywanych i sinusoidalnych. Elektryzacja chorób nerwowe.
 Gabinet światłolecznicy. Kąpiele świetlne w gorącym powietrzu. Kąpiele 4-komorowe (vier Zellen-Bad). 137r

Miliony osób uzdrowionych!!!
 Powagi lekarskie uznały i orzekły, że
Mydło „Herba”
 D-ra Obermeyera (z siostrą miłosierdzia)
 jest jedynym najpowszechniejszym leczniczym środkiem, usuwającym pryszcze, łupież, wągrzy, liszaje, krósty, swędzenie i wszelkie nieczystości skóry.
 Miliony kawałków w użyciu. Tysiące podziękowań od wdzięcznych chorych i lekarzy. — Kto chce się skutecznie wyleczyć, niech żąda tylko mydła „HERBA” z marką siostra miłosierdzia na każdym kawałku, gdyż wszelkie inne bezwartościowe falsyfikaty. Sprzedają w aptekach, składach aptecznych i perfumeryjnych. 3051

D-ra B. LOWENSTEINA FOSMOZA
 NAJLEPSZA MĄCZKA ODŻYWCZA
 Dla dzieci, matek, rekonwalescentów, osób nerwowych i starców. FOSMOZA zapewnia prawidłowy rozwój krwi, kości i mięśni. Niezbędny pokarm dla dzieci w okresie ząbkowania i rosnienia. 3781
 Liczne opinie Pp. Lekarzy, Ordynatorów szpitali dołącza się do każdego pudełka. Dostać można wszędzie.
Cena pudełka 1 rb.

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145

Ogólnie znana Lecznica chorób zębów i jamy ustnej

lekarza d-ty H. Pruss.

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.
 Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów. Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia). Reperacje i przeróbki sztucznych zębów **NA POCZEKANIU.**
Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Światłolecznicy
D-rów L. Falka, Z. Golca i St. Jelnickiego,
 Wólczańska № 35.
 Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych — płać za poradę 60 kop.
 Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11—1 1/2 pp. i od 7—8; w niedziele i święta od 8—10 rano i od 12 1/2, do 1 1/2, po południu.
 Kobiety na choroby weneryczne przyjmuje specjalnie **pani Dr. Zand Tannenbaumowa** w poniedziałki, środy i piątki od godz. 5 1/2, — 6 1/2, po południu. 1738r

KEILICH i GOLDA

Łódź.

Parowa chemiczna pralnia i farbiarnia

FABRYKA: ul. Wólczańska 257.
 FILJE: ul. Piotrkowska 165, ulica Główna 53, róg Widzewskiej.
 Telefonu 23-21.

P. P. 4019-2-1

Niniejszem pozwalamy sobie zakomunikować W. P., że utworzyliśmy przy egzystującej w miejscu tutejszem naszej PAROWEJ PRALNI i PRASOWALNI BIELIZNY **CHEMICZNA PRALNIE i FARBARNIE** ze specjalnym oddziałem **czyszczenia dywanów i mebli wyściełanych.**

Chemiczna pralnia nasza zaopatrzona najnowszymi, technicznie udoskonalonemi maszynami i aparatami i przedstawia jedyny tego rodzaju zakład na miejscu.

Zwracając uwagę W. P., że jesteśmy w stanie wszelkie powierzone nam roboty wykończyć w najkrótszym czasie ku zupełnemu zadowoleniu, polecamy się w oczekiwaniu łaskawych zleceń W. P.

Keilich i Golda.

P. S. Do 20 b. m. oddane rzeczy zostaną wykończone jeszcze przed świętami.

CENTRALNA KLINIKA chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. KONSULTACJA BEZPŁATNIE. WYRWANIE ZĘBA 15 KOP. SZTUCZNY ZĄB 65 KOP. PRZERÓBKA i REPARACYE ZĘBÓW 50 KOP. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. Przyjmują tylko skończeni lekarze-dentyści.

Dr. L. KLACZKIN
Konstantynowska 11.
Syphilis, skórno, weneryczny, choroby dróg moczowych.
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich-HATA 606.
Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w. dla dam od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 7431

Dr. Rejt
Średnia 5, powrócił.
Sp.: Choroby skórne, weneryczne, włosow, kosmetyka lekarska. Leczenie Syphilisu Salvarsanem EHRlich-HATA 606* (interven). Leczenie elektrycznością (elektrolizem) i masażem wibracyjnym. Dla pań osobna poczekalnia.
Godz. przyjęć: od 8—1 rano i od 4—9 w. W niedziele i święta od 9—2 p.p. 8593

Dr. L. PRYBULSKI
CHOROBY SKORNE, WŁOSOW, (kosmetyka), WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE I NIEMOCY PŁCIOWE.
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich-HATA 606.
Ul. Południowa № 2.
Przyjm. od godz. 9—1 r. i od 4—8 w. Panie od 5—8 po poł. 1420—r

Dr. ROSENBLATT
Choroby uszu, nosa i gardła.
PIOTRKOWSKA Nr. 35.
Telefon 19—84.
Przyjmuje od 10—11 i od 5—7; w niedziele od 10—11. 2857

Dr. S. KANTOR
specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych lub dróg moczowych.
Gabinet Roentgenowski i światłolecznicy, Krótka 4 tel. 13-41.
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich-HATA 606.
Przyjmuje od 8—2 i od 5—9 w. Dla pań osobna poczekalnia. 4252

Dr. med. LEYBERG
b. długoletni lekarz kliniki wiedeńskiej Ch. skóry, wenerycznej i moczopłciowej.
Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8. Dla pań 5—6, poczekalnia oddzielna. W niedziele tylko do obiadu.
Krótka 5, telef. 26-50. 2113

Dr. Maksymilian Papierny
AKUSZER I SPECYALISTA
CHORÓB KOBIECYCH.
ulica Południowa № 23,
Telefon 16-85.
Przyjmuje do 11 rano i od 4 1/2 do 6 1/2 po poł. 333r

Dr. Fr. Łukasiewicz
Stara-Zarzewska № 36,
róg Sosnowa.
Choroby żołądka i kiszki, wewnętrzne i dziecięce.
Przyjmuje do g. 11 rano i od 3-ej do 6-ej po poł. 2209r

Dr. med. Goldfarb
powrócił.
Choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od godz. 9—12 rano i od 6-8 wiecz.—Dla pań od 5-6 W niedziele tylko od 9—12.
Zawadzka № 18. 3617

Dr. Stanisł. Piekarski
PIOTRKOWSKA № 115
Przyjm.: od 9—10 rano i od 5—8 wiecz., kobiety od 4—5. 1331—r

Dr. A. GROGLIK
Zachodnia 68 przy ul. Zielonej
Choroby skóry wenerycznej i dróg moczowych.
Przyjmuje 8 1/2—11 1/2 r. i 6—8 w.; panie 5—6 wiecz.
W niedziele i święta od godz. 9 do 12 rano. 2474—r

SPECYALISTA
chorób skórnych, wenerycznych i niemocy płciowej
Dr. LEWKOWICZ
POWRÓCIŁ.
Przy syphilisie zastosowanie preparatu „606“.
ZACHODNIA № 33.
od 9—1 i 6—8, dla Pań od 5—6, w Niedziele 9—3. 2897

Dr. Wacław Bernard
CHOROBY WENERYCZNE, SKÓRY, DRÓG MOCZOWYCH
Benedykta № 9.
(9—12 r. i 4 1/2—7 1/2, w.) 1485

Dr. E. Sonnenberg
Choroby skóry, dróg moczowych i wenerycznej
CEGIELNIANA 14
Od 8—11—i 4—7 1/2 w. 761

Dr. H. Sadkowski
Piotrkowska 120
Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszki).
Codziennie od 8—10 rano i od 5 do 7 po poł. Telefon 23-10. 3540

Dr. A. S. Tenenbaum
Chor. wewnętrzne i dziecięce.
(Choroby żołądka i kiszki).
Wschodnia № 49.
przyjm. od 8—9 r. i 5—7 p. 362

Dr. Sołowiejczyk
choroby dzieci i wewnętrzne
Specjal. cierpienia piersiowe.
Powrócił. 2665
Andrzeja 4, telefon 18-47.
godz. przyjęć: 9—10 r. i 5—6 pp.
ZĘBY sztuczne 50 kop. Plomb. by 35 k. Wyrwanie zęba 15 kop. Wyjmowanie zębów bez bólu. Przeróbka i reparacje na poczekaniu. Lecznica zębów, ul. Główna № 55. 4244

Dr. I. Silberstrom
przeprowadził się na ul. Zawadzka № 12 Choroby skóry, włosów i wenerycznej
Przyjmuje od 11 1/2—2 1/2, p. p. i od 5 1/2—8 1/2 w. Panie: 4 1/2—5 1/2, po poł. W niedz. do 3-ej po poł. 712r

Dr. H. Szumacher
choroby weneryczne i skórne
Nawrot 2.
przyjmuje od 8—10 1/2, i od 6—8. Po poł., panie od 5—6. W niedziele i święta od 8—1 r. 376r

Dr. med. Michał Kantor
choroby chirurgiczne
ul. Południowa 3. Tel. nr. 1827
Przyjmuje od 8—10 rano i od 3—6 po poł. 4280

Dr. med. Maisel
Stara-Zarzewska 64.
Akuszerya, choroby kobiece i dzieci. — Przyjmuje: od 8 1/2—9 i od 3—6 1/2. Dla niezamężnych od g. 5—6 bezpłatnie. 3588

Dr. med. W. Kotzin
Ulica PIOTRKOWSKA 71.
Choroby serca i płuc,
przyjmuje od godz. 10—11 rano i od 4—6 pp. 2763r
№ telefonu 21.19.

Dr. Feliks Skusiewicz
Andrzeja 13.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Przyjmuje: od 9—11 r. i od 4—8 po poł. W niedziele i święta od g. 10—1. Telef. 26-26. 507—d

Dr. H. Rueger
Nawrot № 1.
Choroby wewnętrzne.
Przyjm. 4—6 p. poł. 3028

Dr. Jelnicki
ul. Andrzeja 7. Tel. 170.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Godziny przyjęć: panowie od g. 9—11 r. i 5—8 po poł., panie 4—5 po poł.; w niedziele i święta 8—12 z. 1463r

Dr. med. Z. GOLC
Choroby skórne i weneryczne.
Ul. MIKOŁAJEWSKA № 18.
Godz. przyjęć: od g. 9—12 i od 4 1/2—7 1/2, wiecz., w niedziele i święta od 9 do 12 1/2.
№ telefonu 20-60 1877

Dr. Skalski
Akuszerya choroby kobiece i wewnętrzne. Przyjmuje od 3—5 po poł. ul. Rokicińska 47, telefon 18-19. 2942

Dr. GUSTAWA ZAND-TENENBAUMOWA
powróciła 3544
CHOROBY KOBIECE, SKORNE WENERYCZNE (u kobiet i dzieci)
Ul. Wschodnia № 49.
Przyjm. od g. 10—11 i od 7—8.

INHALATORYUM
pod kierunkiem
D-ra Grabowskiego
Przy chorobach organów oddechowych nosa i przemieszanych (specjalnie przy skrofulozie u dzieci). Otwarte codziennie przez niedzielę i święta od godziny 4-ej do 7-ej.
Spacerowa № 29. 2773r

Dr. Mittelstaedt
Mikołajewska 67.
Przyjm.: od 8—9 1/2, rano i 5—6 1/2, po poł. w niedziele i święta tylko rano od 8—10 r.

Dr. ka Felicya Goldberg
Mieszka obecnie 2998
ul. Piotrkowka 107.

Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ
(starszy) Telef. 17-14
Piotrkowska 103
Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjm. od 9 1/2—11 r. od 6—8 pp. 1426r

Specjalista chorób włosów, skórnych (plagi i przyszybiałe na twarzy) i wenerycznych (syphilis)

Dr. S. SZNITKIN
ŚREDNIA № 2.
Leczenie elektrycznością, masażem i kosmetycznym.
Przyjmuje od 8 do 2-ej po poł. i od 4 do 9 wiecz. 469r

Dr. med. J. Szwarcwasser
Piotrkowska 13.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka, kiszki i przemieszanych (cukrowa, podagra, otyłość itd.). Niezbędne dla dyagnoz analizy chemiczne i bakteriologiczne. Wydzielina i krwi w laboratorium własnym. Od 11—1 rano i od 5—7 1/2, po południu. 459r

Dr. Jan Cadarski
Akuszerya,
choroby chirurg. i kobiece
przyjmuje do 10 r. 4—6 po poł. Ul. Cegielińska 9 m. 4. 3971

Dyrekcya

Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi

zawiadania Akc. T-wo „Wsieobszczy Pośrednik” w miejscu obranego zamieszkania prawnego w S.-Petersburgu, jako mające zabezpieczone prawa na hipotece nieruchomości w mieście Łodzi, przy ulicy Cegielińskiej pod nr. 250a położonej, że nieruchomość wyżej wymieniona obciążona pożyczką Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi, Seryi VI i VII w sumie rb. 30,000 z powodu niezapłacenia raty majowej 1911 roku, w ilości rb. 1810 kop. 16, oprócz przynależnych kar na zasadzie § 78 Ustawy Towarzystwa, Najwyższej w dniu 5 Kwietnia 1872 r. i wedle przepisów Komitetu do spraw Królestwa Polskiego, Najwyższej w dniu 29 Marca 1878 roku zatwierdzonych, wystawioną została na sprzedaż przez publiczną licytację w dniu 31 stycznia (13 lutego) 1912 r. o godzinie 11 zrana w Kancelaryi Hypotecznej powiatu Łódzkiego w mieście Łodzi, w domu pod nr. 427 przy ul. Średniej znajdującej się, przed notaryuszem Feliksem Rybarskim lub też przed notaryuszem tegoż zastępującym odbyć się mającą.

Przystępujący do licytacji obowiązani złożyć do rąk notaryusza vadium w ilości rb. 6,000.

Licytacja rozpocznie się w górę od sumy rb. 45,000. W razie niedojścia do skutku sprzedaży z powodu braku licytantów, wyznaczony zostanie drugi termin do powtórnej licytacji, która bez doreczenia nowych w tym względzie zawiadomień rozpocznie się od sumy nieumorzonej pożyczki Towarzystwa, stosownie do § 96 Ustawy Towarzystwa, lub też nieruchomość na sprzedaż wystawiona na własność Towarzystwu Kredytowemu zostanie przysądzona.

W razie, gdyby dzień wyznaczony do odbycia sprzedaży był świętecznym, sprzedaż odbędzie się dnia następnego.

Łódź 31 października (13 listopada) 1911 r. 4005

OKRYCIA, KOSTYUMY, SUKNIE
PIĘKNIE WYKONYWA
Pracownia Stanisława wy
Krój dobry, robota solidna.
Przejazd 48 m. II, II piętro, wejście z podwórza.

GLYCEROPHOSPHATE GRANULE ROBIN
Glicerofosfat Robina
ziarnisty.
Jedyną przyswajalną preparat fosforu wzmacniający system nerwowy GLYCEROFOSFAT ROBINA działa skutecznie przy neurastenii, przepracowaniu umysłowem, nerwalgii, migrenie i t. d. Lekarze zalecają go również przeciw krzywicy, osłabieniu kości w okresie ciąży i podczas karmienia. Wzmacnia apetyt i korzystnie wpływa na przyrost sił. Przyjemny w smaku, łączy się w wodzie lub mleku. Sprzedawca w aptekach oraz składach aptecznych. Wystrzegać się fałszyfkatów i naśladownictw. 2957

Ważne dla dam!
Kto życzy sobie gruntownie nauczyć się kroju i szycia, niech się zapisze na obecny kurs codziennie od 10—1-ej w południe i od 3—6 po poł. Kończące szkołę otrzymują na żądanie cechowe świadectwo. Przy szkole mojej znajduje się wielki wybór manekinów, form papierowych, modeli, bluzek wszelkiej wielkości, spódnic i ubrań dziecięcych po cenach umiarkowanych.
Szkoła moja zaszczycona złotymi modelami i dyplomami uznania.
S. Kryńska
Piotrkowska № 27.
3225
FOSFORYZOWANA
MĄCZKA MLECZNA
DLA DZIECI
Alpina
Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych. 3691

TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

Z DODATKIEM
„NASZ DOM”

najstarsze i najpożyteczniejsze pismo dla kobiet

Z DODATKIEM
„NASZ DOM”

„TYGODNIK” ZAMIESZCZA W DZIALE LITERACKIM POWIEŚCI, NOWELE,
POEZYJE, ARTYKUŁY TREŚCI SPOŁECZNEJ, KRYTYKI, KORESPONDENCYE itp.

Od 1-go stycznia 1912 roku drukować będzie powieść Wł. Perzyńskiego p. t. „Łut szczęścia”,
oraz powieść St. Ostrowskiego p. t. „O czem pieśń dotąd gwarzy”.

Dział praktyczny, otaczany przez redakcję specjalną pieczołowitością, daje obfite wskazówki ze
wszystkich dziedzin, opracowane przez specjalistów. Wszelkie informacje, odnoszące się do gospodarstwa
domowego, ogrodnictwa, przemysłu drobnego. Artykuły odnoszące się do higieny kobiety i dziecka, oraz
pedagogiki. Porady prawne. Kosmetyka.

Szczególny nacisk położony jest na dział **mód i strojów kobiecych**. Rysunki mód zamieszczane
są podług wzorów najpierwszych firm paryskich, wiedeńskich, przyczem każdy z fasonów objaśniony jest
przez specjalnie dołączone **tablice krojów**.

Podawane są w każdym numerze fasony toalet skromnych i wykwintnych, kapelusze, wzory ubrań
dla dzieci, bielizny i haftów.

Specjalny dział **robót ręcznych** pod kierunkiem p. Zdziechowskiej.

Bezpłatny dodatek miesięczny p. t. „Nasz Dom”, poruszający wszelkie kwestye
odnoszące się do naszego życia domowego i społecznego.

Mnogie konkursy, z nagrodami w przedmiotach użytku domowego.

Prenumerata „Tygodnika Mód i Powieści” wynosi: w Warszawie kwartalnie **rb. 1 kop. 25;**
na prowincyi i w Cesarstwie **rb. 1 kop. 50.**

Numery okazowe na żądanie bezpłatnie.

Adres Redakcyi i Administracyi: **Warszawa, Aleje Jerozolimskie № 49.**

Oddział dla Galicyi: **Kraków, ul. Bonerowska № 12.**

„ „ Łodzi: **Biuro „Promień”, ul. Piotrkowska № 81.**

4015

ZĘBY sztuczne od 75 h.
Piombry od 50 h.
na kauczuka, złocie —
bez wyjęcia korzeni. Piombowanie
złotem, srebrem, porcelaną. **Wyj-**
mowanie zębów bez bólu.
Przeróbka i reparacye na poczta-
kaniu. Lek.-dent. **S. LIPOWSKI,**
Piotrkowska 92. 381r

D. Feldbrill

Piotrkowska 167 tel. 14-61.

POLECA:

Stal angielską narzędziową
śruby różnego kalibru,

Tokarnie pociągowe,
Wiertarnie, 4606

Narzędzia angielskie

Gwoździe,
Wagi dziesiętne.

Artykuły fabryczne.

Sypialnia Machoniowa

najnowsze fasony, do sprzeda-
nia u stolarza. Cena przystępna.
Wiadomość: ulica Rzgowska 51,
skład win. 4672

ODCISKI

brodawki, zgrubiałą skórę
usawa najskuteczniej znane i na-
grodzone
Wielkim
Złotym
Medalem
w Paryżu

ARAGO

ST. GÓRSKIEGO w Warszawie,
Leszno № 12. Cena 55 i 60 kop.
Żądać wszędzie. Wystrzegać się
naśladowców. Zwracać uwagę
na markę Gładyator. 2613

Jedynie zdrowe i smaczne

OBIADY

na świeżym maśle dla stałych
stołowników. **Składowa 21,**
mieszk. 14, III piętro. 4692

LEKCYE

języka polskiego i franou-
skiego dla dzieci oraz osob do-
rosłych. Kursy dla cudzoziem-
ców. **Metoda ułatwiona.**
Tam też mogą się zgłaszać oso-
by, zaniedbane w edukacyi. **Ulica**
Ofuga 83, I piętro. 3430d

Przyjmuję nadrabianie

ponczocho.

MIKOŁAJEWSKA 59 m. 29
2-gie piętro.

1111-4

Zakład fryzjerski
SALON DAMSKI i MĘSKI
Przyjmuję się wszelkie roboty w za-
kres fryzjerstwa i perukarstwa
wchodzące oraz Manicure. Poleca-
my duży wybór loków, postiche
i warkoczy po bardzo niskich ce-
nach.
Bracia Starońscy
ul. Piotrkowska nr. 47
1098-15-7
Telefon 28-02

JÓZEF WOLSKI

Piotrkowska 3.

Filii obecnie nie posiada.

Telefonu 11-53.

FIRMA EGZYSTUJE OD 1893 ROKU.

Poleca na nadchodzące święta:

Wielki wybór Win, Koniaków, Likierów, Rumów kra-
jowych i zagranicznych.

WINA pochodzące z moich piwnic nagrodzone zostały na
wystawie w Paryżu dyplomem Honorowym i złotym medalem.

Towary kolonialne tylko w najlepszych gatunkach własnego importu.

Kawior Astrachański, Ryby wędzone nadchodzą co drugi dzień świeże.

PIERNIKI firm: **G. Weese, Złoty Ul., J. Wróblewski i Mystkowskiego**
ze znanym procentem.

Bakalie mieszane, Owoce świeże i suszone.

Od Win i Spirituallii do 24 grudnia ustępuje się **10%**
z wyłączeniem Szampańskich i Udzielnich.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

4021

DO WYNAJĘCIA

3 po oje

z kuchnią, z wszelkimi wygo-
dami (elektryczne oświetlenie).
Piotrkowska 200. 4696

ZAKŁAD FRYZYERSKI

egzystujący lat 10 w sąsiednim mieście
z wyrobioną najlepszą klientelą w mie-
ście. jest do sprzedania z powodu nie-
spodziewanych okoliczności, na dobrych
warunkach, byle zaraz. Oferty proszę
składać w administracyi „Rozwoju”, pod
literę „B”. 4736

Nagrody 10 rubli.

Zgubiono w sobotę jadąc z dworca
Dr. Z. F. L., ulicami Widzewską, Prze-
jazd, Piotrkowską do Czerwonej Żółta
skórzana walizkę. Uczciwy znalazca ze-
chce takową zwrócić do kantora L.
Geyera, Piotrkowska 282 za powyższą
nagrodę. 4744

5 rb. nagrody.

W niedzielę zginął pies, wyżeł-
ponter, czarny podpalany, małego
typu ze skórzanym paskiem na
szyi. Łaskawy znalazca raczy od-
prowadzić: **Ulica Emilii № 18,**
mieszk. 4, stróż wskaże. 4732

Potrzebny jest

przewlekacz (reiger) do fabryki
wrobów bawełnianych **Katna**
nr. 15. 4802

PORTER ANGIELSKI I PIWO RYGSKIE z dostawą do domów.

Wielki wybór towarów polskiej

KOSZULE
białe, kolorowe,
kołnierzyki,
mankiety.

BIELIZNA
wełniana i trykotowa,
rękawiczki
i pończochy.

KRAWATY
ochraniacze,
zagraniczne
i krajowe

SZALE
jedwabne,
gazowe,
Crepe de chine.

A. Spodenkiewicz

Konstantynowska 26.

FARTUSZKI
białe,
czarne,
kolorowe.

TOREBKI
damskie,
portmonetki,
portfele.

UBRANKA SPORTOWE
swetry, spodenki,
czapki i żakiety
wełniane.

LALKI
po
cenach
fabrycznych.

NA GWIAZDKE
polecam po cenach fabrycz-
nych
Wyżymazki do bielizny. Maszy-
ny do szycia. Maszyny nafto-
we „Primas”. Naczynia alumi-
niowe. Wyroby niklowe i plate-
rowane. Gramofony i płyty. Ło-
żka żelazne i niklowane. Mate-
race tapicerskie i siatkowe Oto-
mamy. Szezlongi. Leżanki. Umy-
walnie z przyborami. Różne me-
ble drewniane. Lustra. Dywany.
Chodniki. Koldry. Linoleum, oraz
różne domowe sprzęty.
Zyczącym na raty
M. ROSEN
Nawrot nr. 14. 4612

FABRYKA
BAMBUSOWO-KOSZYKARSKA
Walentego
Przybysza
w Łodzi, Widzewska 5,
(róg Średniej).
Telefon 22-33.
Nagrodzona wieloma medalami.
Specjalność: Kosze do fabryk.

Wyrobiam:
Meble bambusowe pluszem kryte.
Meble bambusowe matą kryte.
Bambusowe etażerki.
Bambusowe stoły do kwiatów.
Bambusowe garnitarki dziecięce.
Bambusowe parawany.
Bambusowe ekrany.
Kosze do podróży.
Kosze do kieliszy.
Kosze do papieru, kosze walizkowe.
Kosze do żywych kwiatów.
Kosze do robionych kwiatów.
Meble ogrodowe, mebelki dla dzieci.
Koszyczki do bałek.
Kosze wszelkiego gatunku na ob-
stalunek gotowe dla pp. piekarzów.
Fabryka na Widzewskiej
№ 5 przyjmuje wszelkie obsta-
lunki, z dokładnym wykończe-
niem, po możliwie najniższych
cenach. 1453

Towarzystwo Akcyjne Wydawnicze i Księgarsko-Handlowe

„LEKTOR”

Zarząd w Wilnie.

Oddział Łódzki Piotrkowska 174. Telefonu 25-77.

**Sprzedaż książek na raty, począwszy
od rubla miesięcznie.**

Poleca wydawnictwa polskie, rosyjskie i niemieckie w oprawach bibliotecz-
nych, ozdobnych i wytwornych. ::: Katalogi wysyła się gratis i franko.

POSZUKIWANI ZDOLNI AGENCI.

Pracownia
sukien damskich
i dziecięcych
Jadwigi Burzyńskiej
Główna № 13
m. 30, (parter).
Przyjmuje roboty i wyko-
nuje takowe podług wy-
magań Szan. Klienteli.

Remiza „BRISTOL”
Właśc. A. NEUMANN
(dawn. Bartosz), wynajmuje ele-
gantnie karety, powozy etc. na
godziny, dni i miesiące dla jaz-
dy po mieście, do miast sąsied-
nich i na polowanie po cenach
umiarkowanych. Staranna obsługa!
Ul. Piotrkowska № 119, telefonu
№ 1053. 2849c

Wyprzedaż pluszu.

Z powodu skasowania składu zupełna wyprzedaż kolder pluszo-
wych, serwet, jak również pluszowych materiałów, meblowych
i portyerów po cenach fabrycznych. 4602
ul. Rozwadowska № 1, I piętro.

Do wynajęcia 5 pokojów

z wygodami od 1 kwietnia 1912
roku. Wiadomość: Widzewska
160, m. 6, Łatkiewicz. 4726

Sprzedaż Gramofonów

w dużym wyborze, jak również płyty z
najlepszych fabryk, ceny niższe niż gdzie-
kolwiek. Zyczącym na raty. Przyjmuje
się wszelkie reparacje oraz przerabia
się gramofony na pathofony. Uwaga:
specjalista Plac Kościelny № 4. Piotr-
kowska 103, Jurczyński. 4036

Pierniki z rabatem!!!

KAZIMIERZ WOLSKI

ŁÓDŹ, KONSTANTYNOWSKA Nr. 8, RÓG ZACHODNIEJ.
Telefonu 19-87. :::: Telefonu 19-87.

POLECA NA NADCHODZĄCE ŚWIĘTA:

Wykwintne w smaku **w i n a**
od 40 kop. do 15 rubli za butelkę.

PIERNIKI z firm: Złotego Uła, Wróblewskiego
i Myszkowskiego ze znanym rabatem.

TOWARY KOLONIALNE I DELIKATESY W DOBOROWYCH GATUNKACH :: ::

Bakalje mieszane i owoce świeże i suszone.

Uwaga!!! w czasie przedświątecznym
od win i spirytualii ustępuję 10% rabatu,
oprócz win Szampańskich i udziałnych.

Falii nie posiadam.

3955

Kawior Astraohański i Amurski.

Wina
Koniaki
Likiery
Rumy
Portery
Sliwovice
Wódki

KRAJOWE I ZAGRANICZNE.

Fabryka rękawiczek skórzanych
K. SZEFFNER
61 PIOTRKOWSKA 61
Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

4630

Bajecznie tania

Świąteczna Wyprzedaż

Garnitury marynarkowe dawniej 13.50, 16.50, teraz 9.90	Palta damskie dawniej 16.50, 18.50, teraz 6.90
Palta zimowe dawniej 16.50, 18.50, teraz 12.90	Puszyste palta dawniej 18, 20, 22, teraz 11.90
Spodnie dawniej 3.50, 4.50, teraz 2.90	Spódniczki dawniej 3.50, 4.50, teraz 1.90

Nadzwyczaj tania!

Bluzki damskie dawniej 1.10, 1.50, teraz — 90	Palta dla dziewcząt dawniej 6.50, 9.50, teraz 2.90
Bluzki jedwabne dawniej 4.50, 6.50, teraz 3.90	Palta dla chłopców dawniej 6.50, 8.50, teraz 3.90

Halki, Matinki i Szlafroki po cenach niższych do połowy.

Schmechel i Rosner

Piotrkowska № 100.

3987

53 ROK ISTNIENIA 53

TYGODNIK ILLUSTROWANY

najstarsza i najpoczytniejsza ilustracja polska

Przeszło 1000 stronic tekstu i przeszło 2000 ilustracji rocznie.

Zapowiedź na rok 1912.

„TYGODNIK ILLUSTROWANY“ w r. 1912 zamieści najnowszą powieść **Wł. St. Reymonta** pod tytułem:

„Rok 1894“
(CZASY KOŚCIUSZKOWSKIE).

Tygodnik drukować będzie dalszy ciąg powieści **Boł. Prusa p. t. „PRZEMIANY“**

Cieszące się tak wielką poczytnością **Kroniki tygodniowe Bolesława Prusa** będą zamieszczane bez przerwy w r. 1912

Premium nadzwyczajne „TYGODNIKA ILLUSTROWANEGO“ 1912, „Sybir, Wizje Przeszłości“ 1912.

(SERYA II)

Album Kartonów **KONSTANTEGO GORSKIEGO**

na tle życia wygnańców syberyjskich.

W połączeniu z wydaną w r. z. Seryą I bezpłatnie to premium stanowić będzie pierwszorzędną całość artystyczną.

CIEKAWY POWIEŚCI

MIESIĘCZNIK ILLUSTROWANY, poświęcony najwybitniejszym powieściom i romansom polskim i obcym

12 tomów w ciągu roku zupełnie bezpłatnie. Każdy tom suto ilustrowany.

Komplety z lat 1910 i 1911 dla prenumeratorów „Tygodnika Ilustrowanego“ tylko po 3 rb. 60 kop., w oprawie po 5 rb.

W roku 1912 „CIEKAWY POWIEŚCI“ drukować będą:

Elzy Orzeszkowej „I PIEŚŃ NIECH ZAPŁACZE“; Al. Dumasa (ojca) „SPRZYSIĘZENIE“; W. Karłowicza „W WIELGIEM“; Wincentego Rapackiego „HANZA“; Adama Krechowickiego „SZARY WILK“; Wołodę Skiby „SIĘDMIOLETNIA WOJNA“; Karola Dickensa „MAGAZYN STAROŻYTNOŚCI“; Erckmana Chatriana „DANIEL ROCK“; Z. Kaczkowskiego „ZYDOWSCY“.

Prenumerata „Tyg. Ilustr.“ wraz z Ciekawymi powieściami i Albumem wynosi: w Warszawie — rocznie — 8 rb., półrocznie 4 rb., kwartalnie — 2 rb. Z przesyłką pocztową w Królestwie i Cesarstwie: rocznie — 12 rb., półrocznie — 6 rb., kwartalnie — 3 rb.

Adres Administracji: ul. Zgoda 12, tel. 414.

Łódzka agentura: Biuro „Promień“, Piotrkowska 81.

Wydawcy: Gebethner i Wolff.

Redaktor: dr. Józef Wolff.

Franciszek Glugla, Łódź,

Południowa 28. Telefonu 817.

Największa Łódzka Elektryczna Fabryka palenia Kawy

„TRYUMF“

obdarzona na wystawach w kraju i zagranicą za wyborowe kawy największymi nagrodami. — Poleca swój olbrzymi wybór palonych i surowych kaw po cenach możliwie najniższych. Dla nerwowych i chorych na serce wyśmienita kawa bez kofeiny w oryginalnym własnym opakowaniu

Hurtowy skład towarów kolonialnych.

Odnazona ZŁOTYM MEDALEM na WYSTAWIE w ROSTOWIE.

Warszawska szkoła kroju i szycia

Apolonii Kopydłowskiej

dplomowanej aczenicy paryskiej akademii kroja. Wydaje patenty i dyplomy z prawami zakładania pracowni, szkół. Nauka grantowna i prędką, prowadzona dwoma systemami; aczenice nabierają wprawy i gusta przy pracowni sukien. Nauka mierzenia, pasowania i modelowania. Kurs wieczorowy po cenach niższych; w kompletach połowa ceny. Nauka kroja teoretyczna 10 rubli. Zapis aczenic w każdym czasie. Po skończonym kursie uczenice otrzymują pasady. Sprzedaż form papierowych, żurnali i manekinów. Przyjmuje się suknie i kostymany do krajania i pasowania.

Łódź, Piotrkowska № 115. Filja: Bałuty, Zgierska № 54.

3833

3941

CYRK Devigne
 W sobotę dnia 16 grudnia 1911 r. 4049
 Towarzystwo „Wiedza“ w celu zdobycia środków na bibliotekę
 urządza:
Wielkie tryumfalne PRZEDSTAWIENIE.
 Występ znakomitego angielskiego tresownika kapitana
 Djeri Clarka ze swą trupą
SŁONI-OLBRZYMÓW
 Debiut wszechświatowo znanych artystów
TRUPY BANOLLA

(Irrowający ludzie).
 Na zakończenie wielka balet-pantomina
„KOPCIUSZEK“
 Szczegóły w programach. Początek o g. 8 i pół w.
 ANONS: Jutro 2 przedstawienia: dzienne i wieczorne.

Nie bywało!

12-90

Pałta zimowe męskie

dawniej 16.50, 18.50, 22.—

Schmechel i Rosner

Łódź, Piotrkowska 100.

Handel Win, Wódek i towarów kolonialnych
W. J. URBANOWSKIEGO
w ZGIERZU

poleca na nadchodzące święta:

Pierniki: K. Marschla, J. Wróblewskiego i „Złotego Ula“. Bakalie
 świeże. — Wielki wybór słodczy. — Bombonierki. — Kawior
 Astracgański, grubo-ziarnisty. — Sigi. — Węgorze. — Wspaniałe
 śledzie pocztowe od 8—20 kop. sztuka. — Konserwy rybne, mary-
 naty, owoce i t. p.
 Wódki. — Likieri. Koniaki krajowe i zagraniczne. — Wina
 Krymskie, Reńskie, Francuskie białe i czerwone, Węgierskie gwa-
 rantowanej czystości, Szampańskie. — Porter Angielski. — Piwo
 Stryckie i znane ze swej dobroci miodu Wysockiego od 50 kop.
 do 3 rubli za butelkę.
UWAGA: Kupującym jednorazowo 10 butelek wina, wódek
 lub miodu — 11-tą butelkę dodaje się gratis.
 Pierniki ze znacznym rabatem.

Gra zawodowa w piłkę nożną

w niedzielę, dnia 17-go grudnia 1911 roku o godzinie 10-ej rano
 na placu sportowym, ul. Targowa 37/39
Łódzki Klub Sportowy — New-Castle.

Popierajcie przemysł polski!!!
 Materiały wełniane na su-
 knie i kostyminy damskie w róż-
 nych gatunkach i kolorach, oraz
 serwety i kapy na stoły i łóżka
 z nici angielskich po cenach
 hurtowych. Towary wyrabiamy
 tylko dobre i trwałe, zadowala-
 jąc się małym zyskiem. 4810

Zakład tkacki
 pod firmą
W. KOWALSKI i S-ka
 w Pabianicach, gub. piotrkowska.

Dla wszystkich na Gwiazdkę
Niebywała okazja!!!

Po zlikwidowanej fabryce od-
 dajemy piękne wełniane towary
 na damskie suknie i bluzki po
 bajecznie niskiej cenie.

Piotrkowska Nr. 128,
 mieszk. № 13. 4814

Dla robotników
wielkie ustępstwo!!

„SKÓRA ANGIELSKA“, ma-
 teryał zagraniczny, na męskie i
 dziecięce ubrania—jest nie do
 zdarcia. **Łokieć 40 kop.**

Ostrzegamy, że „Lwia skóra“
 i „Dyabelska“ jest bezwarto-
 ściowym naśladownictwem. 4812
Piotrkowska № 128, mieszk. 13.

PIERNIKI

w wielkim wyborze i znanej do-
 broci na nadchodzące święta

poleca **E. Wedel i Syn**
Piotrkowska № 13. 4816

BÓL GŁOWY, MIGRENE
NATYCHMIASTO USUWA
MIGRENO-NERVOSIN
 BEZWARUNKOWO PEWNY I NIEZ-
 KODLIWY KOSIŁNY ŚRODEK
 SA JUZ FALSYFIKATY!
 WIEC ZADAC w APTEKACHISKE, APT.
 PROSZKÓW WYRABIANYCH TYLKO
 w PŁOCKU z PODPISEM WYMAJĄCY
 A. GAŚCIECHIEGO za każdy PROSZEK.
 2553

NA LEPSZY ŚRODEK
DO MYCIA WŁOSÓW
SHAMPOING
DR. HARROLD

WORLD BRAND
FUR THE HAIR

EGZYSTUJĄCA OD LAT 20 w ŁODZI
Pracownia haftów
 i ZNACZENIA BIELIZNY
D. Mazurkiewiczowej
 z dnem 1 października
 r. b. przeniesiona została
 na ulicę
Przejazd 16,
 m. 24.
 Przyjmuje się uczennice.
 Ulicą PRZEJAZD № 16.

Wyśmienity,
wyborny smak

otrzymują nawet bardzo jałowe
 zupy, jarzyny i t. p., tylko na
 wodzie przyrządzone, gdy się
 je poprawia rosołem

z bulionu MAGGI^{ego}
w kostkach.

1 kostka **4 kop.**
 na kwaterek wody

Prawdziwy tylko
 z nazwą MAGGI oraz marką
 ochronną „krzyż gwiazda“.
 Wszędzie do nabycia.

Nr. 1153 **Obwieszczenie.**
DYREKCJA

Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy Towarzystwa,
 Dyrekcja podaje do powszechnej wiadomości, że zażądane
 zostały pożyczki na nieruchomości:
 1. pod Nr. 1075k. przy ulicy Gubernatorskiej, przez
 Naftalego i Hindę małżonków Dymetman i Icka Lajba i
 Fradełę małżonków Zalcenstein, pierwotna Rubli 16,000;
 2. pod Nr. 1075p. przy ulicy Gubernatorskiej, przez
 Chajma Dawida Sztajna, pierwotna Rub. 17500;
 3. pod Nr. 1075r. przy ulicy Gubernatorskiej, przez
 Chajma Dawida Szajna, pierwotna Rub. 17500;
 4. pod Nr. 1193 przy ulicy Przejazd, przez Ryszarda
 i Józefinę małżonków Ryszak, pierwotna Rub. 15,000;
 5. pod Nr. 875r. przy ulicy Radwańskiej, przez Rajn-
 holda i Paulinę małżonków Seiler dodatkowa na nowe
 budowle Rub. 8000;
 6. pod Nr. 8r. przy ulicy Olgińskiej, przez Szulima
 Icka i Esterę małżonków Lubińskich, pierwotna Rub. 60,000;
 7. pod Nr. 1068 przy ulicy Zarzewskiej, przez Szyję
 Jakóba i Frajdę małżonków Landau, odnowiona z konwer-
 syą Rub. 7000 i dodatkowa z przeszacowania Rub. 20,000;
 8. pod Nr. 191 przy ulicy Stary Rynek, przez Mendla
 i Pessę Ruchlę małżonków Kirsztajn, odnowiona z kon-
 wersją Rub. 3,600 i dodatkowa z przeszacowania Rub. 4500.
 Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych po-
 życzek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcji w prze-
 ciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwiesz-
 czenia.

Łódź, dnia 16 Grudnia 1911 r. 4051

Największy specjalny dom
: garderoby męskiej :
R. Eichbaum i G. Schulz
Piotrkowska № 97.
 Na sezon jesienny i zimowy poleca wielki wybór goto-
 ::: wej garderoby męskiej, uczniowskiej i dziecinnej. :::
Ceny nadzwyczaj niskie!

OKAZJA!
Wielki wybór figur
z terrakoty i kompozycji
z ustępiem 15% do dn. 25 b. m.

Fabryczny Skład Porcelany

„ĆMIELÓW”

Piotrkowska № 31, tel. 11-80.

POLECA W WIELKIM WYBORZE:

Serwisy porcelanowe na 12 osób od rb. 30.---

Garnitury do kawy, czekolady i herbaty

Garnitury amywalniane od rb. 4.50

Garnitury do wódki i likiera od rb. 1.80

Garnitury do piwa, lemoniady i ponczu

Garnitury na toaletę kryształ i kolorowe.

Szkló stołowe i kryształy: St. Louis, Val St. Lambert.

Oryginalne wyroby japońskie z Jokohamy „Mikado”.

W niedzielę, dnia 17 grudnia r. b. magazyn otwarty od godz. 1-iej.

OKAZJA!
Wielki wybór figur
z terrakoty i kompozycji
z ustępiem 15% do dn. 25 b. m.

Meble mało używane:

kredens, stół, krzesła, otomana, szafy do ubrania, tremo, garnitur salonowy, biurko, szafka kawalerska, łóżka, umywalnia, szatki nocne, maszyna do szycia, lampy, zegar, słupki, ekran, parawanik, obrazy, pensionerkę, sprzedam tanio. Nawrot № 44, m. 8. 4788

Zaraz do wynajęcia

DWIE SUCHE, WIDNE REMIZY
DZIELNA Nr. 13. 4790

Skradziono weksel na 200 rb.

wystawiony przez Stanisława Tomaszewskiego, na zlecenie Kaszeckiego; ostrzega się przed nabyciem, gdyż takowy jest nieważny. 4786

Ogłoszenie.

Poszukuje zdolnego ślusarza-mechanika, obeznanego z motorami na gaz ssany oraz instalacjami elektrycznymi do jednej z większych fabryk koronek w Kaliszu. Pierwszeństwo mają tacy, którzy poprzednio podobną posadę zajmowali. Uprasza się o składanie ofert w administracji pod lit. „A. B.”. 4782

MEBLE

wyprzedaje najtaniej za gotówkę i na raty, Br. Karabanów, Mikolajewska 22. 4738

Zaginęły pęksle

1) wystawiony przez Adama Kabasiewicza na samę 50 rb., płatny w styczniu 1912 r., 2) weksel na 300 rb., wystawiony przez Edwarda i Emilię małż. Pypke (in blanco), 2 weksle po 10 rb, in blanco, wystawione przez małżonków Karola i Wilhelmine Minich i żyrant August Wolner. Weksle wyżej wymienione wystawione były na zlecenie Fryderyka Matza. Zastrzega się przed nabyciem gdyż są nie ważne. 4800

Szkoła rysunkowa

JEREGO LEMANA
Południowa 2.
Model żywy. Akt. Osobny oddział dla dzieci. osobny dla rzemieślników z uwzględnieniem specjalności. 4782

Przysposabiam

do szkół rządowych, prywatn. na świadectwa nauczycielskie, aptekar. uczniów, wolnowstępujących do wojska i dr. korepetycja wszelkich przedm. Niezależnym ustęstwo, Przejazd 12, m. 10. 4644

D-r. Eugenia

Kerer-Garszuni
CHOROBY KOBIECE.
Przyjmuje od 3-6 p. p. W niedziele od 9-12 rano 2567
Piotrkowska 121. Tel. 18-07.

Łódzkie Rzemieślnicze Towarzystwo
Pożyczkowo-Oszczędnościowe
Nawrot 13.
Udziela pożyczek do rb. 600 i przyjmuje pieniądze na oszczędności i płaci:

na żądanie	4%
„ 3 miesiące	4½%
„ 6 „	5%
„ rok „	6%

3579

I. Dawidowski i S. Gurewicz
Cegielniana Nr. 37 vis á vis teatru „Urania“.
Polecają w wielkim wyborze po cenach przystępnych: dywany, chodniki, pokrycia meblowe, kapy, portyery, firanki, kołdry, dery, ceraty i wszelkiego rodzaju linoleum orsz kołdry i dery.

Kakao Wedla,
przygotowane z najlepszych ziaren kakaowych według holenderskiego patentu, wyróżnia się obok wielkiej pożywności i łagodnym smakiem i wysoce rozwiniętym naturalnym aromatem i jako takie zaleca się jako najzdrowszy napój na pierwsze śniadanie, zwłaszcza dla dzieci, którym szklanka herbaty rano dostatecznego pożywienia dać nie może.
Kakao Owsiane WEDLA
smaczne, jak czekolada, a łatwo strawne jak kleik, zalecane przez lekarzy dla osób o słabem trawieniu, stanowi specjalność znanej
Warszawskiej fabryki czekolady E. Wedel
i znajduje się stale na składzie we wszystkich tutejszych handl. kolonialnych i sklepach spożywczych. 3841

NA GWIAZDKĘ.
4668 Najpożyteczniejszy podarek
Kołnierz futrzany, Mufka, Serdak, Żakiet futrzany, czapka i kapelusz od najdroższych do najtańszych.
MAGAZYN ULICA PIOTRKOWSKA № 9, E. AJFER
Reperacje i obstalunki najtaniej.
UWAGA: Kupujący od 10-iu rubli dostają czapkę darmo.

MASZYNY DO SZYCIA
KOMPANJI SINGER

MASZYNY RĘCZNE MASZYNY NOŻNE

OD 25 R. OD 40 R.

WYPŁATA RATAMI od 1 RUB. TYG.

Maszyny do szycia Singera

UZNANE SĄ JAKO NAJLEPSZE; są wzorowe w konstrukcyi i wykończeniu, niedościgalne w szybkości szycia, wytrzymałości jako i piękności sztychu.

Maszyny do szycia Singera są nieocenione w gospodarstwie domowym i niezbędne dla pracujących, a zatem najodpowiedniejsze jako

PODARUNEK GWIAZDKOWY

Dobra robota wymaga dobrej maszyny. Nasze magazyny są do poznania przez szyldy „S”.

Prosimy zauważyć, żeby zakupy dokonane były tylko w magazynach z wspomnianymi szyldami.

KOMPANIA SINGER, Łódź, Piotrkowska 86 i 275, Konstaktynowska 35, Zgierska 9, w Pabianicach ulica Zamkowa dom Szmidta.